

Belföldi hírek

1981. szeptember 1. k e d d

bb. 1. a bkv fejlesztési tervei

i/-gi/rj bc pr

1981. szeptember 1.

öt év alatt csaknem kétezer új járművel gyarapodik a bkv. a beszerzések eredményeképpen gyorsabbá, kényelmesebbé válik az utazás.

miként riss Jenő vezérigazgató-helyettes az mti munkatársának elmondta, elsősorban a villamosoknál lesz szembetűnő a változás. az elmúlt évek során ugyanis bebizonyosodott, hogy ez az eszköz nem nélkülözhető a városi tömegközlekedésből, vele kapcsolatban mindenképpen indokolt a fejlesztés. a vállalat ezért a korábbi, idejét múlt típusokat fokozatosan kivonja a forgalomból, s helyettük csehszlovák gyártmányú tátra szerelvényeket állít üzembe. 1985 végéig még mintegy 200 darab érkezik belőlük. a tervek szerint a túlterhelt vonalakon szállítják majd az utasokat.

az új villamosok nemcsak tetszetősek, hanem gazdaságosak is. ugyanakkor szélesebbek a már ismert típusoknál, ezért a kocsi-színeket alkalmassá kell tenni a fogadásukra. a közeljövőben az angyalföldi, a „baross”, a „budafok”, valamint a „szép ilona”, remizekét újítják fel, majd sorban a többi. a műszaki átalakítással párhuzamosan az itt dolgozók szociális körülményeit is javítják.

/folyt.köv./

-1-

BP

bb. 1. / a bkv fejlesztési... 1. folyt./nj

egyéb elképzelések is érintik a villamos ágazatot. a nagykör-
uton beváltak a két kocsiból álló csuklós járatok, de időnként
mégis tumultuózus jelenetek játszódnak le a megállóknál. emiatt
sűrűbben akarják indítani a szerelvényeket. ez viszont csak
úgy érhető el, ha több villamost tudnak a főváros utcáira küldé-
ni. a mennyiségi utánpótlással nem is lenne gond, ám ugyanez nem
mondható el a személyzetről. a kedvezmények ellenére is csak ke-
vesen akarnak a vezetőfülkébe ülni.

az elmúlt években szinte teljesen kicserélődött az autóbusz-
park. ezért most aránylag szerényebb figyelem jut erre az ága-
zatra, bár így is számottevő lesz a fejlődés. 1985-ig mintegy
1400 ikarus 260-as, illetve 280-as típust vásárolnak és
állítanak munkába. ütemesen haladnak a dél-pesti garázs rekonstruk-
ciójával is, előreláthatólag 1982 végén befejezik.

az ikarusban még az idén megkezdik hazai tervek alapján -
az új típusu biztonságosabban működő csuklós trolibuszok gyártá-
sát. ezek áramkimaradás esetén is eljutnak uticéljukhoz a beépí-
tett külön meghajtó szerkezet segítségével. a kísérleti példá-
nyok már elkészültek, s a szakemberek elismerően nyilatkoztak ró-
la. a járművek befogadóképessége 120 személy. várható előnyeik kö-
zött tartják még számon, hogy a korábbi típusoknál átlagosan
20 százalékkal kevesebb energiát használnak fel.

korszerűbbek lesznek az elővárosi vasutak is. békásmegyeren
például már átadták az új állomásépületet, de vonatot csak azután
fogad, ha elkészülnek a szükséges kiegészítő, elsősorban bizton-
sági célokat szolgáló berendezések. az itteni fejlesztésekkel azt
kivánják elérni, hogy a batthyány tértől békásmegyeregig közlekedő
szerelvényeket 3 percenként lehessen indítani, s így az utazóközönség
a metróval egyenrangú szolgáltatást élvezzen. 15 új szerelvény be-
szerzése is szerepel a tervek között. a csepeli gyorsvasutal kap-
csolatban tervezik, hogy a szerelvények a kéreg alatt jutnának
el a boráros tértől a kálvin térig, s itt közös állomásuk lenne a
metróval. a kiviteli dokumentációt 1985 végéig kell elkészíteni.

a bkv a rendelkezésére álló összegnek csupán 40 százalékát
fordítja új járművek beszerzésére, a fennmaradó összeget az infra-
struktúra fejlesztése igényli. a korszerű tömegközlekedési esz-
közök azonban alapvetően meghatározzák a lakosság véleményét a szol-
gáltatás színvonaláról - mondotta végezetül riss jeno.

/mti/

-2-

37

bb. 2. rekonstrukció a zöldért-hálózatban

i/jf/nj pp pr

1981. szeptember 1.

a zöldért-vállalatok az elmúlt öt évben számos új létesítmény-
nyel, -raktárakkal, átmeneti tárolókkal, hűtőházakkal stb. -
egészítették ki létesítmény-hálózatukat. az elkövetkező idő-
szakban nagyobb építési jellegű beruházásokat már jóval keveseb-
bet terveznek, viszont többet költenek a meglévők bővítésére és a
kézi munkát felváltó gépek beszerzésére - ez derül ki a zöldért-
vállalatok központjában elkészült elemzésből, amely a fejlesztés
eredményeit és a tennivalókat összegezi.

1975-től a vállalatok mintegy 1,8 milliárd forintot fordí-
tottak különféle beruházásokra. öt év alatt 15 nagy burgonyatáro-
lót adtak át, összesen csaknem 50 ezer tonna befogadótérrel. az
új létesítmények korszerűek, legtöbbjük teljesen gépesített. a
vállalatok az újakkal együtt összesen 38 korszerű burgonya-tár-
házzal rendelkeznek, és így lényegében a téli-tavaszi készlete-
zés gondjait sikerült megoldaniuk. huszonnégy korszerű raktárt
is átadtak az elmúlt években, ezek közül a legjelentősebb
a makói ezer vagonos vöröshagyma-tároló és a 400 vagonos dughagyma
hőkezelő raktár, továbbá a veszprémben és zalaegerszegen üzembe
helyezett ugynevezett kirendeltségi raktár. az v. ötéves terv
időszakában mintegy 200 boltot nyitottak meg, illetve helyez-
tek ismételtlen üzembe.

a meglévő létesítmények sorát jelentősebben már nem bővítik,
a beruházásra szánt pénz elsősorban a meglévő épületek jobb ki-
használását teszi majd lehetővé. önálló új hűtőház nem épül a kö-
vetkező években, az előirányzott mintegy 100 millió forintos
összeg nagyobbik részéből a régebbi létesítményeket újítják fel.
már megkezdték a debreceni hűtőház rekonstrukcióját, itt együt-
tal 600 tonnás kapacitásbővítést is terveznek. tolna megyében szin-
tén bővítik és modernizálják a hűtőházat.
egész sor raktárban gépesítik a belső munkát, és több helyen
korszerű kiszolgálólétesítményeket emelnek. új létesítményt
kap kaposvár; a városban a zöldért új kirendeltségi raktárát épi-
tik fel, ezen belül 500-800 tonna befogadóképességű hűtőtermet alakí-
tanak ki. a budapesti nagyvásártelpre 1600 négyzetméter alap-
területű, börze jellegű kiszolgálásra is alkalmas tárolót tervez-
nek.

/folyt.köv./

-3-

37

bb. 2. /rekonstrukció... 1. folyt./rj

a zöldséget bolt-hálózatának fejlesztésére 80 millió forintot irányoztak elő, a vállalatok ezen felül a bérleti jogviszonyon keresztül működő boltok megszerzésére - ezeket a tanácsoktól vennék át - további 30 millió forintot irányoztak elő, a korábbinál többet költenek majd a boltok korszerűsítésére is.

a vállalatok csaknem mindegyike rendelkezik már korszerű csomagológéppel, a következő időszakban a csomagolást megelőző műveletek gépesítése kerül előtérbe; nagy teljesítményű válogató, osztályozó és tisztítóberendezéseket adnak át. /mti/

--

bb. 3. danuvia-szkv együttműködés

l/be/rj pp pr

1981. szeptember 1.

a danuvia központi szerszám- és készülékgyár a hazai igények gyorsabb és színvonalasabb kielégítése, a nem rubel-elszámolású import csökkentése érdekében öt évre szóló együttműködési szerződést kötött a szerszám- és kisgépjártékesítő vállalattal, a megállapodás értelmében a többi között az értékesítő vállalat az eddiginél nagyobb mennyiségben és választékban forgalmazza a danuvia előregyártott hidraulika- és szerszámelemeit. /mti/

--

bb. 4. új sütőüzem körmenden és szombathelyen

lér/rj pr

1981. szeptember 1.

új sütőüzem építését kezdték meg körmenden, a régi ugyanis már elavult, nem tudja kielégíteni a növekvő igényeket, az új üzem a tervek szerint naponta két műszakban húsz tonna kegyeret, illetve péksüteményt készít majd és segíti a környező települések ellátását is.

/folyt.köv./

-4-

3P

bb. 4. /új sütőüzem... 1. folyt./rj

naponta tíz tonna finomárú-töltelékes termékeket, rétest, turóstászkát, különféle lepényeket, kuglófot, kakaós csigát - készítő új „süteménygyár” épül szombathelyen is. e termékek jelenleg három korszerűtlen üzemben készülnek, s ezek együttes kapacitása, termelése sem elegendő az igények kielégítésére. a körmendi üzem a tervek szerint 1983 elején, a szombathelyit pedig már ez év végén munkába állítják. /mti/

--

bb. 5. megkezdődött a szilva szezonja a miskolci hűtőházban

kör/st/4rj pr

1981. szeptember 1.

megkezdődött a szilva szezonja a miskolci hűtőházban. a magvaváló, besztercei fajta gyümölcsből a tervek szerint mintegy ezeröttszáz tonnát dolgoznak fel exportra. a zöldbab feldolgozása gyakorlatilag már befejeződött, de továbbra is gyártják az előpirított burgonyát, s még hűtik a karfiolhoz hasonló, méregzöld színű és a külföldi piacokon közkedvelt brokkolit is. /mti/

--

bb. 6. foszgén üzem épül a borsodi vegyipari kombinátban

hag/rj st pr

1981. szeptember 1.

a gyógyszer és növényvédőszer központi fejlesztési program részeként egy évente tízezer tonna kapacitású foszgén üzem épül kazincbarcikán a borsodi vegyipari kombinátban. az új gyár-résztleg terméke több növényvédőszer fontos alapanyaga, a munkák megfelelő ütemben haladnak és a tervek szerint a jövő év második felében megkezdik a próbaüzemet. a szovjetunióban készült technológiai berendezéseket már a helyszíntre szállították, és megkezdődött a legfontosabb berendezések szerelése is.

/folyt.köv./

-5-

3P

tbb. 6. /foszgén üzem... 1. folyt./rj

a borsodi vegyipar kombinátban készülő foszgénből évente mintegy kilencezer tonnát a sajobábonyi észak-magyarországi vegyiművekben fognak felhasználni. részben a hazai mezőgazdaság számára, részben exportra nagyértékű növényvédőszerként készítenek belőle. a fennmaradó évi ezer tonnányi alapanyagból pedig a borsodi vegyipar kombinátban egy szintén most épülő üzemben közbeeső terméket állítanak elő, amely az ismert poliuretán alapanyagoké, de a gyógyszer gyártásban is felhasználható. /mti/

--

bb. 7. megkezdtek a városi-járási művelődési központ építését mosonmagyaróváron

mzs/rj st pr

1981. szeptember 1.

mosonmagyaróváron megkezdtek a városi-járási művelődési központ építését. az épület három egységre tagolódik; középső részén a 340 néző befogadására alkalmas színházterem, amelyben filmvetítések és koncerteket is tartanak majd. szomszédságában kap helyet tizenkét szakköri helyiség és hét klubterem. a közművelődési szárnyhoz csatlakozik a könyvtár, és a zeneiskola. az előbbiben 20 ezer kötetes szabadpolcos kölcsönzőt és 60 személyes olvasót rendeznek be a felnőttek részére. a gyermekkönyvtár olvasótermében pedig egyszerre 80 apróság kaphat helyet. a zeneiskolai oktatás számára tizenegy hangszigetelt terem alakítanak ki, amelyekhez kamaraterem és zenei könyvtár kapcsolódik.

a csaknem 100 millió forintos költséggel megvalósuló létesítményt -, amely a 6. ötéves tervidőszak legjelentősebb kulturális beruházása győr-sopron megyében - várhatóan 1983 őszén adják át rendeltetésének. /mti/

--

-6-

37

bb. 8. muzeum lesz az egykori görög kereskedőház tokajban

kör/st/rj pr

1981. szeptember 1.

tokajban megkezdtek a hajdani görög kereskedőház helyreállítását. a városka főterén álló, tizennyolcadik században épült emeltesház valamikor a görög származású szászaráti borkereskedő család tulajdonában volt. a helyreállítást megelőző építészeti feltárások során megállapították, hogy az évtizedes meszelések alatt értékes freskók konzerválódtak.

a borsod megyei tanács az épületet megvásárolta, és abban a hegyaljai borvidék történetét, borászatát, szőlészét bemutató kiállítást rendeznek be. helyet kap a kiállításon a hegyaljaihoz tartozó egykori mezővárosok kézmű- és kisipara, valamint népművészete is. a korhű helyreállítási munkához, valamint az egykori falbfestmények helyreállításához a megyei tanács mintegy hárommillió forinttal járul hozzá. /mti/

--

bb. 9. a hónap műtárgyai

i/km/rj bc pr

1981. szeptember 1.

izsó miklós születésének 150. évfordulója alkalmából a mester fonóházi jelenet című szobrát választották a hónap műtárgyául a magyar nemzeti galériában. izsó miklós, akinek a nevét a közönség néhány híres portré, történelmi arcmás alkotójaként - így a dőrceni csokonai szobor, a budapesti petőfi, és a szegedi dugonics emlékmű megformálójaként ismeri, - a magyar szobrászatban a korabeli népélet megörökítője is volt. a tragikusan rövid életű szobrászművésznak a fonóházi jelenet című szoborcsoportja a korai tervei közül való, s a mű elkészítésének története is példázza a mester pályájának tragikumát. a szobor témájának ötlete még a müncheni művészeti akadémián merült fel 1861-ben, a híressé vált „busuló juhász”, című alkotását megelőzően. ez utóbbi miatt azonban félretette a fonóházi tervet. végül 1874-ben trefort ágoston miniszter megbízásából fogott hozzá újra a szoborcsoport megalkotásához, s ezt három év alatt szerette volna elkészíteni bronzöntvényként. a gipszminta el is készült, de izsó miklós már nem önthette ki. a szobor egy pillanatképet, játékos jelentett ábrázol: a fonóházi leejtette orsóját, amelyet egy legény felkap, és a fonóházak szokása szerint váltságul csókot kér. /folyt.köv./

-7-

37

bb. 9. / a hónap...1.folyt./rj

az iparművészeti múzeumban egy „öltöztetett”, mária-szobrot állítottak ki a hónap műtárgyaként. a xiv. századtól kezdve a madonna szobrokra sokszor adtak ruhát. a most először kiállított, „öltöztetett”, szobor korát - egyéb adat híján - a ruhája alapján, a múzeum textilgyűjteményében található hasonló műtárgyak segítségével határozták meg, s a xviii. századra, az 1760-as évekre teszik. a ruha dus himzése az egyéb egyházi textiliáknál is alkalmazott szimbólikus jelentőségű motívumokat mutat. a hazai emlékek között ritka-hasonló szobor, amelyen máriát szinte gyermek-lányként ábrázoltak és korabeli ruhába öltöztettek. a műtárgy az 1950-es években egy régiségkereskedőtől került a múzeumhoz. /mti/

bb. 10. zenei könyvtárosok nemzetközi konferenciája

i/ag/rj bc pr

1981. szeptember 1.

Budapesten a zeneakadémián tartja konferenciáját a - szeptember 6-a és 12-e között - a zenei könyvtárak nemzetközi szövetsége /aibm/ és hangarchivumok nemzetközi szövetsége /iasa/. a tanácskozásra, melyet először tartanak Magyarországon, öt földrész 29 országának mintegy 250 szakembere érkezik. előadásokat, beszámolókat hallgatnak meg egyebek között a hanglemezek és a hangkazetták szerepéről a zenei könyvtárakban, a különböző országok zenei könyvtáros képzésének módszereiről. a delegátusok ellátogatnak a kecskeméti Kodály Intézetbe, és felkeresnek több, a konferencia alkalmából rendezett kiállítást. így megtekintik a zenei könyvtárak és hangarchivumok magyarországi helyzetével foglalkozó bemutatót az országos széchenyi könyvtárban, valamint a kép és zene című kiállítást, amelynek a szépművészeti múzeum ad otthont. hangversenyeken ismerkednek a mai magyar zenével és olyan, alig ismert zeneművekkel, melyeknek kottáit különböző magyar gyűjteményekben fedezték fel. az ünnepélyes megnyitó szeptember 6-án 18 órakor a zeneakadémia kistermében lesz. /mti/

--
-3-

37

bb. 11. magyar filmek külföldi fesztiválokon

i/ár/rj bc pr

1981. szeptember 1.

szeptemberben több külföldi fesztiválon, illetve filmművészeti rendezvénysorozaton vesz részt alkotásaival a magyar filmgyártás.

az egyik legrangosabb európai nemzetközi filmszemle, a velencei fesztivál szeptember 2-án kezdődik. programjában szerepel Jancsó Miklós új filmje, a Zsarnok szíve, a nemrég elkészült művet itthon még nem mutatták be. a magyar-olasz koprodukcióban forgatott film története a középkori Magyarországon játszódik. a portugáliai Figuera da Foz-ban a fesztivál versenyfilmjei között Bódy Gábor Psyché című művét vetítik majd. emellett számos más magyar alkotást is megtekinthetnek, ugyanis a programsorozathoz kapcsolódva a fesztivál színhelyén, a Lisszabonban magyar filmhetet rendeznek. a műsorban 11 játékfilm, illetve egész estét betöltő animációs mű szerepel, érzékeltetve filmművészetünk különböző törekvéseit is. tavaly egyébként mindkét fesztiválon magyar siker is született: Velencében az ajándék ez a nap, Portugáliában pedig az Angi Vera nyert rangos elismerést.

a hollandia és Magyarország közötti kulturális együttműködés keretében mutatkozik be filmművészetünk több holland városban, szeptember 8- és 16-a között. a magyar filmhet vetítésein Bódy Gábor Psyché, Grunwaldszky Ferenc utolsóelőtti ítélet, Huszárik Zoltán Csontváry, Kósa Ferenc a mérkőzés, Lugossy László Köszönöm, megvagyunk!, Makk Károly két történet a félmultból, Soós Mária Boldogtalan kalap és Zombolyai János kihajolni veszélyes című filmjét láthatják az érdeklődők. /mti/

--

bb. 12. képzőművészeti alkotó otthon a mezőturi tsz-tanyán

end/st/rj pr

1981. szeptember 1.

képzőművészeti alkotó otthont alapítottak Mezőtúron, a nagy-kunság második legnépesebb városában. szeptembertől két évenként egy-egy hónapra művészek táboroznak a magyar-mongol barátság tsz két vízközei tanyáján. a városi tanács, a date gépészeti főiskolája, a helyi tsz-ek és a megyei tsz szövetség által patronált alkotó közösség művészi „termékeivel”, részese lesz a tervezett városi közgyűjtemény, állandó galéria létrehozásának. a kezdeményező város szállással, ellátással és ösztöndíjjal segíti az első ízben most egy hónapra letelepedett hat művészt. /mti/

--
-9-

37

bb. 13. horogra akadt a rába óriása

kre/rj st pr

1981. szeptember 1.

negyvenhat kilós harcsát fogtak a rábán, a nicki gát környékén. a száznyolcvan centiméter hosszú ragadozó egy osztrák vendéghorgász zsákmánya lett. a kishalra kapó óriást a szerencsés horgász társa segítségével csak több órai viaskodás után tudta partra hozni.

az 1930-as évek elején nick közelében emelt gátnál régebben a horgászok tömegesen fogták a tíz-huszkilós harcsákat. a rekordhal meghaladta a fél mázsát. a rába rendezése, a halászok megjelenése, a horgászok számának ugrásszerű emelkedése után azonban a vízióriások lassan elfogytak, egyre ritkábban akadnak horogra.

a szerencsés osztrák a harcsa fejét hazavitte trófeaként, a halat vendéglőknek adta át. /mti/

--

bb. 14. az állatkert új lakója

be/rj pp pr

1981. szeptember 1.

nyolc hónapos him grizzli medvebocs érkezett Lipcséből a budapesti állat- és növénykertbe. a grizzly- vagy más néven szürke medve - hazája északnyugat-amerika. nevével ellentétben bundája nem szürke, hanem vörösesbarna, végén ezüstös csillogású, változó színű. erősen görbült fehér karmai a 13 centimétert is eléri. testalkata, életmódja európai rokonáéhoz, a barnamedvééhez hasonlít, de jóval nagyobb, nehezebb, esetlenebb annál. a grizzly 2.5 méternyire is megnő, súlya a 450 kilogrammot is eléri. magyarországon ezt a medvefajt még nem mutatták be. az állatkert új lakója a medvesor egyik ketrecében látható. /mti/

-10-

37

bb. 15. kenguru eszékről

igó/st/rj pr

1981. szeptember 1.

a jugoszláviai eszék állatkertjéből egzotikus állatok nagy csoportja érkezett pécsre, a mecseki állatkertbe. a két zoo ugyanis - a testvérvárosi kapcsolatok keretében - együttműködési szerződést kötött a közelmúltban, s ebben tervbevétték a rendszeres állatoserét is. elsősorban olyan egzotákat küldenek egymásnak, amelyekből a saját állatkertjükben felesleg van, a most érkezett eszéki szállítmánnyal a mecseki állatkert először jutott zebrához, kenguruhoz, dromedárhoz és kakaduhoz. különlegesség a törpe zebu, ez csak pécsen látható hazánkban. a mecseki zoo hasonló értékben küld hazai és egzotikus állatokat eszékre. /mti/

--

37

-11-

bb.16. tanévnyitó ünnepségek - új iskolákat avattak

t/me/gk/ig pr

1981. szeptember 1.

Kedden országSZerte ünnepélyesen megnyitották az 1981-82-es tanévet; szerdán kezdődik a tanítás.

több mint 3500 általános iskolában 1 millió 215 ezer tanuló, a tavalyiak látszámánál 53 ezerrel több gyermek tanul. ezek közül csaknem 200 ezer első osztályos, mintegy 25 ezerrel több, mint amennyi az utóbbi tanévben volt. félezer középiskolába 200 ezer diák jár majd, köztük 58 ezer első osztályos. városokban és községekben felkészültek az eddiginél több tanuló fogadására: iskolákat, tantermeket építettek. a fővárosban - ahol az általános iskolákban csaknem 200 ezer, az utóbbi tanévbéliiek számánál 12 ezerrel több gyermek tanul - a tanévnyitó ünnepségeken a népes lakótelepeken avattak iskolát.

/folyt.köv./

bb.17. kitüntetés

s/zsu pr

1981. szeptember 1.

az elnöki tanács sós sándorné dr. Kovács Erzsébetnek, a XI. kerületi tanács vb-titkárának több évtizedes, eredményes munkája elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke adta át kedden a városházán. /mti/

-. -

bb.18. fennakadásokat okozott a közlekedésben a kedd reggeli sűrű eső

i/be/s/zsu pr

1981. szeptember 1.

nehezen virradt kedden: az éjszaka sötétjét esőt hozó hargagos felhők félhomálya váltotta fel. a kora reggeli villámokkal tarkított sűrű esőfüggöny fennakadásokat okozott a főváros közlekedésében. a többi között villám csapott a bkv budafoki áramátalakítójába, emiatt feszültségmentesíteni kellett a budafoki és a fehérvári uti villamosok vezetékeit.

/folyt.köv./

10.390/zsu

-12-

10.390/zsu

bb.18./fennakadásokat ... folyt./zsu

ennek következtében 7.35-től 8.30 óráig nem járt a 9-es, a 18-as, a 41-es, a 43-as és a 47-es villamos. a kiesett járatokat gyorsan pótolta a bkv: budafok és a mórícz zsigmond körtér között autóbuszok hozták-vitték a munkába indulókat, a 43-as villamos utasait pedig a 3-as autóbusz szállította. közut hiányában a 41-es villamos vonalán a hiba elhárításáig szünetelt a forgalom. a bkv-autóbuszok kisebb késéssel közlekedtek. nagyobb 10-20 perces fennakadásokat csak a vízzel telt aluljárók okoztak. sok budapesti lakás pincéjébe is beszivárgott a víz. a tűzoltóság ügyeletén emiatt 8 óra tájt szinte állandóan foglaltak voltak a vonalak, a lakók a víz kiszivattyuzására kérték a segítségüket.

a közutak forgalmát is lassította a sűrű, időnként átláthatatlan esőfüggöny. a ferihegyi gyorsforgalmi ut aluljáróiban megállt víz miatt a pest felé tartó gépkocsik néhol kénytelenek voltak áttérni a szembe jövő forgalom sávjába - szabálytalanul. az ország közutjait is néhol félméteres víz borította, ahol inkább a víz levonulása után visszamaradó iszaptörmelek okoz gondot, mint például az 1-es főúton bicske térségében, vagy a 11-es úton a dunakanyar irányában. /mti/

-. -

bb.19. megnyílt a soproni expo

cser/ká/zsu pr

1981. szeptember 1.

Kedden megnyílt a soproni expo, a város első raktáráruháza. az afit vándor sándor utcai telephelyén felállított, ezer négyzetméter alapterületű műanyag sátorban rendezték be a szeptember 19-ig nyitvatartó alkalmi áruházat. tizenhárom kereskedelmi és iparvállalat állította össze gazdag árukészletét. a szombathelyi savaria cipőgyár, valamint a soproni szőnyeg és ruhagyár legújabb termékeivel gazdagította a választékot. /mti/

-. -

10.45/zsu

-13-

10.45/zsu

bb.20. második vasuti vágány porpác és vép között

Lér/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

elkészült a szombathely és porpác vasutállomás között épülő második vasuti vágány első 6,4 kilométer hosszú szakasza. az új vágányon kedden közlekedtek első ízben a vonatok. az elmúlt évben elkezdett pályaszakasz építést egy hónappal a tervezett határidő előtt fejezték be. a beruházás folytatódik; a második ütember véptől szombathelyig építik ki a második vágányt.

az új vasuti pályaszakasz kulcsfontosságú a nyugat-magyarországi belföldi és tranzit forgalomban: a legjobban terhelte vasutvonal a szombathelyi MÁV igazgatóság négy megyét behálózó vágányrendszerében. három fontos fővonal forgalma található itt: a szombathely-székesfehérvár-budapest, a szombathely-győr-budapest, és a murakeresztúr-hegyeshalom közti vasúté. az épülő második vágány megszünteti az ott elég gyakori forgalmi dugót, gyorsítja a személy és áruszállítást./mti/

- . -

bb.21. egymilliárd forint a vas megyei lakások felújítására, korszerűsítésére.

Lér/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

vas megye tanácsai, intézményei a hatodik ötéves terv időszakban lakások, közintézmények, utak, hidak, felújítására, karbantartására, vízkárelhárításra, vízrendezésre 2 milliárd 389 millió forintot fordítanak, - közölték kedden szombathelyen, a vas megyei tanács tervgazdasági bizottságának ülésén. a rendelkezésre álló pénzt széleskörű állami és társadalmi ellenőrzés mellett az eddiginél hatékonyabban, gazdaságosabban használják fel, korszerű műszaki, technológiai eljárásokat alkalmaznak.

a megyében működő 12 ingatlankezelő szervezet több mint 14 ezer állami lakás kezelési feladatait látja el. a lakásállomány fenntartására 1.088 millió forinttal rendelkeznek, amelynek felhasználásával 2.312 lakást újítanak fel, illetve korszerűsítenek. a felújítások mellett a lakásállomány folyamatos karbantartásáról is gondoskodnak. e feladatokhoz adott az építőipari kapacitás.

/folyt.köv./

11.15/ig

- 14 -

12.07 12.20
[Signature]

bb.21. /egy milliárd .. folyt./ig

a tanácsi intézmények felújítására előirányzott 686 millió forint 85 százalékát az egészségügyi és kulturális ágazatban használják fel. szombathelyen megkezdik a vörös hadsereg uti kórház rekonstrukcióját, s folytatják ezt a munkát a sárvári és a cellsdömölki kórházakban. felújítják a peresznyei, az ivánci, az intaházi és az acsádi betegotthonokat. negyven orvosi rendelőt, egészségügyi szaktanácsadót korszerűsítenek, cellsdömölkön és körmenden szakrendelőt alakítanak ki. a kulturális ágazat előirányzata szerint 45 általános iskolát újítanak fel, a középfokú oktatási intézmények ilyen irányú munkáira pedig 82 millió forintot fordítanak, közzel a bálházat. a megyében összesen 60 kisebb művelődési intézmény működési feltételeit javítják./mti/ felújítják a szentgotthárdi művelődési központot és könyvtárat.

bb.22. nemzetközi hűtőtechnikai tanácskozás

t/sz/ve/sl/ig pr

1981. szeptember 1.

a hűtőtechnikáról kezdődött kedden nemzetközi tudományos tanácskozás, kollokvium az MTE székében, a gépipari tudományos egyesület szervezésében. a tanácskozáson tíz ország szakemberei negyvenöt előadást tartanak a következő három napban, a kollokvium résztvevői, hallgatói 14 országból érkeztek.

az élelmiszerek hűtése már az ókorban sem volt ismeretlen, sok feljegyzés, falfestmény, rajz bizonyítja, hogy a régi kínában, a bibliai közel-keleten vagy a görögöknél számos ötletet megvalósítottak annak érdekében, hogy az egyes élelmiszereket vagy az otthonokat a kívánt hőfokra lehűtsék. például az italt agyagkorsóba öntötték, annak pórusain a víz könnyen átszivárgott és külső felületén elpárolgott. ezt a folyamatot nagy legyezőkkel keltett légáramlással is gyorsították. a párolgás hőelvonással járt, s minél gyorsabb volt a művelet, annál gyorsabban lehült a kívánt folyadék. a példákat a végtelenségig lehetne sorolni, hogyan fejlődött a hűtőtechnika mai világszínvonalára.

gábor andrás ipar, miniszterhelyettes bevezető előadásban egyebek között arról szólt, hogy a fogyasztói kultúra megköveteli az élelmiszerek korszerű hűtését, s az nagy feladatokat ró az országok gépiparára, hiszen gondoskodni kell a hűtőházak felszereléséről, az élelmiszeripari feldolgozóüzemek hűtőtechnikájának kidolgozásáról, a kereskedelmi hálózat és a háztartások hűtőgépekkel, - láncokkal való felszereléséről és a hűtőszállítás megszervezéséről. /folyt.köv./

11.30/ig

- 15 -

12.07 12.20
[Signature]

bb.22. /nemzetközi ... folyt./ig

az utóbbi évek gyors ütemű fejlesztései nyomán hazánk néhány területén a nemzetközi összehasonlításban is állja a versenyt. gyorsfagyasztott termékeink világszerte ismertek, a magyar élelmiszeripar vagy huszféle zöldség és gyümölcs mirelit-árut dolgoz fel, aminek fele exportra kerül. az ehhez szükséges hűtőtechnikát zömmel a magyar ipar állítja elő. a hazai hűtőkapacitás egy-egy ötéves tervperiódusban mintegy 20 ezer tonnával nő. mindez hozzájárul ahhoz is, hogy az egy főre jutó mirelit-áru fogyasztás nálunk 5 kilogramm fölött van évente, ehhez hasonló az arány az ugyancsak élen járó franciaországban és olaszországban is. hosszú évek kemény munkájával megoldódott a hazai húsfeldolgozóipar, a tej- és konzervipar hűtőtechnikája is. hűtőszállítóeszközöket ugyan eddig kizárólag import útján szereztünk be, de már tervezik az első magyar gyártmányú hűtőkocsit. kedvező a kép a háztartások hűtőszekrény-ellátásában is, minden 100 hazai háztartásra 86 hűtőgép jut. a magyar ipar kompresszoros és abszorpciós hűtőgépeinek felét külföldre szállítja. rövidesen megkezdődik a nagy kétajtós hűtők és a kis kempinghűtők gyártása. sokat fejlődött nálunk a hűtőtechnika ipari felhasználása, egyebek között olaj- és gázvezetékekhez szükséges hűtőegységeket is exportálunk már.

a miniszterhelyettes külön felhívta a figyelmet a tanácskozás két olyan napirendi pontjára, amelyet külön kerekasztal megbeszélésen is megvitatnak, az egyik az energia-takarékosság, a másik a hulladékhoz hasznosítása./mti/

- . -

bb.24. harminc vagon paprikát szedtek már le a szegedi tájkörzetben - idényfelár a korai termésért

tób/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

a korai érés egy héttel előbbre hozta a fűszerpaprika szedését az ötezer hektáros szegedi tájörzetben. eddig már harminc vagon termést vettek át a szegedi feldolgozó vállalat községi telephelyein. szeptember 10-ig az átadott paprikáért idényfelárat fizet a vállalat. ezzel kívánják „széthuzni”, az átvételi időt, vagyis elérni azt, hogy ne egyszerre érkezzék a nagy tömegű áru. a másik cél, hogy mielőbb friss örleménnyel javítsák fel a tavalyi termésből készült fűszer színét, fokozzák zamatát. a szegedi feldolgozó vállalat üllési telepén már megkezdtek az idei termés szárítását, őrlésre való előkészítését. a tájörzetben egyelőre a palántáról ültetett növények piros csöveit szedik, s körülbelül két hét múlva érik be a magról vetett paprika./mti/

- . -

11.40/ig

- 16 -

12.40
13.05
AA

bb.23. tanévnyitó ünnepség a budapesti műszaki egyetemen

t/me/ve/zsu pr

1981. szeptember 1.

tanévnyitó ünnepséget tartottak kedden a budapesti műszaki egyetemen. biró gábor rektorhelyettes közönbötötte az ünnepség résztvevőit, köztük trautmán rezsőt, az elnöki tanács helyettes elnökét, ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési minisztert, korcsog andrás művelődési államtitkárt, szekér gyulát, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökét, valamint az egyetem tanárait, s csaknem 12 ezer hallgatóját. polinszky károly rektor ünnepi beszédében hangsúlyozta: a következő időszakban nagy mértékben növekszik a tudományosan megalapozott mérnöki munka szerepe társadalmi, gazdasági életünk fejlesztésében. az a feladat áll a magyar társadalom előtt, hogy ne csak megőrizze közepes gazdasági fejlettségi szintjét, hanem céltudatos, szorgalmas munkával további eredményeket érjen el a történelmi hátrányok ledolgozásában. nem kis erőfeszítés megtartani gazdasági rangukat az európai országok között, de még inkább többet kell tennünk, hogy a rangsorban előbbre kerülhessünk. ez szívós és színvonalas mérnöki munkát is igényel, a tehetségek előtt új és új kapukat nyit meg. a feladat tekintélyes részét a mi egyetemünkről évről évre kikerülő ifjú szakembereknek kell elvégezniük. az egyetem feladatairól szólva elmondta, szükséges, hogy felülvizsgálják az egyetemi és a mérnöki továbbképzés tananyagát, nagyobb gondot fordítsanak a hallgatók és a végzett mérnökök folyamatos tanulására, önképzésére, fokozzák az egyetemi tudományos kutatás hatékonyságát.

ezután mintegy 1500 első éves hallgató tett fogadalmat. őket köszöntötte váradi jános, az egyetem kisz-bizottságának titkára. az ünnepség után vas, gyémánt és arany oklevelet adtak át az egyetem egykori - 65, illetve 60, és 50 évvel ezelőtt végzett - 96 hallgatójának több évtizedes mérnöki munkásságuk elismeréseként./mti/

- . -

bb.25. vendéglátóipari oktatási kabinet dunaujvárosban

dáv/ká/zsu pr

1981. szeptember 1.

négy állami, illetve szövetkezeti vendéglátó vállalat - a dunavidéki vendéglátó, a munkásszövetkezet, a dunaujvárosi járási áfész, valamint az aranycsillag étterem - összefogásával korszerű oktatási kabinet készült el dunaujvárosban, a vendéglátóipari szakmunkástanulók gyakorlati oktatására. az új létesítményt korszerű gépekkel, berendezésekkel szerelték fel. a kabinetben évente 180 szakács, cukrász, felszolgáló és eladó tanuló sajátíthatja el majd a szakma gyakorlati tudnivalóit./mti/

- . -

11.40/zsu

-17

12.40
13.05
AA

bb.26. próbaaratás a rizstáblákon, vágják a napraforgót
békés megyében

bty/ká/zsu pr

1981. szeptember 1.

békés megyében kedden megkezdtek a rizs próbaaratását. elsősé-
ként a szarvasi állami tangazdaságban, a szuper-korai faj-
ta tábláin állt munkába két betakarító gép. a mezőhegyesi cu-
korgyár körzetében a répa szedéséhez is hozzáálltak a gazdasá-
gok, míg a sarkadi cukorgyár termelési körzetében szerdán kez-
dik a cukorrépa felszedését.

békés megyében az idén 33 ezer hektáron természetnek nap-
raforgót, az olajnövény betakarítása a megye északi részén,
szarvas, gyoma, szeghalom körzetében ugyancsak kedden kezdődött.
/mti/

-. -

bb.27. új kórházi szárnyépület dunaujvárosban

zsi/ká/zsu pr

1981. szeptember 1.

kilencszintes kórházi szárnyépületet adott át kedden du-
naujvárosban a 26. állami építőipari vállalat. a 200 millió
forint értékű beruházás révén 330 ágyal bővül a dunaujvárosi
kórház. az új épületben szülészet-nőgyógyászat, gyermekosztály,
krónikus belgyógyászat és intenzív osztály kap helyet,
ott építik ki a kórház központi fertőtlenítő rendszerét, to-
vábbá laboratóriumot és sterilizálót rendeznek be.

az épület műszaki átadásával egyidőben megkezdődött az
orvosi műszerek, berendezések és a gépészeti rendszerek sze-
relése. többek között légkondicionáló berendezést, korszerű
betegmegfigyelő monitorokat, nővérhívó telefonokat építenek be
és az épületben orvosi könyvtárat, előadótermeket is kialakí-
tanak. a korszerű, 330 ágyas dunaujvárosi kórházi szárny 1982
január elsejétől fogadja a betegeket./mti/

-. -

11.45/zsu

-18-

12.50
13.1

bb.29.tej a háznál - házhoz szállított reggeli pécsett

igó/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

a mecsektej szövetkezeti vállalat a lakosságnak nyuj-
tott szolgáltatásként házhoz szállítja a reggelit pécsett.
eddig - kísérletképpen - a mecsek oldalában levő lakótelep csa-
ládjai jutottak így módon a reggeli tejhez, illetve tejter-
mekhez és péksüteményhez. a kezdeményezés bevált, ezért to-
vább szélesítik az akciót, elsősorban olyan helyeken, ahol
a közelben nincs tejbolt vagy élelmiszerüzlet.

a körzeti népfrentbizottságok részt vállalnak a szol-
gáltatás szervezésében, ezáltal is segítve a lakosság ellátá-
sát, különös tekintettel a többgyermekes családokra, az
egyedülálló idős vagy mozgásképtelen emberekre. Lvov-kert-
város egyik körzetében - a népfrentbizottság kezdeményezésé-
re - szeptember elsején százötven család számára kezdődött meg
a reggeli házhoz szállítása, s már szervezik az új városnegyed
másik körzetében is az akciót. a kacsótán működő mecsektej
- a baranyai termelőszövetkezetek közös vállalat - ez év-
ben kapott engedélyt arra, hogy kiskereskedelmi tevékenységét
is folytasson, azaz közvetlenül is eladhassa egyes termékeit
a fogyasztóknak. a tejen kívül főleg vaját, turót és tej-
fölt szállít a megrendelőknek. együttműködési szerződést kö-
tött a szentlőrinci sütőipari üzemmel, amely a péksüteményt
adja, mégpedig előrecsomagolva, lezárt műanyag tasakokban.

a mecsektej tíz napos előrendelés alapján szállít. reg-
gel hat órakor a fogyasztó ajtajának kilincsére akasztják a
tejet és a péksüteményt tartalmazó reklámszatyrot. a család-
dalnak mindez néhány fillérrel kerül csak többre, mintha a
boltban vásárolnák meg./mti/

-. -

bb.28. nemzetközi konferencia sopronban az erdőmérnök képzés-
ről

cser/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

a szocialista országok erdőszeti és faipari egyeteme-
inek, főiskoláinak, tanulmányi erdőgazdaságainak vezetői
kedden négynapos konferenciára ültek össze sopronban, az
erdőszeti és faipari egyetemen. az erdőmérnök képzésről,
a gyakorlati oktatásról cserélik ki tapasztalataikat. a kon-
ferenciára bulgáriából, cseh-szlovákiából, a német demokrati-
kus köztársaságból és a szovjetunióból érkeztek vendégek,
akiket dr. gal jános, a soproni erdőszeti és faipari egyetem
rektora köszöntött. a soproni nemzetközi konferencia részt-
vevői az egyetemmel kapcsolatban álló gyakorló erdőgazdasá-
gok munkájával is megismerkednek./mti/

-. -

12.00/ig

- 19 -

13.00
13.1 m

bb.30. törlesztik adósságukat a tatabányai bányászok - átlagon felüli teljesítmények a csordakuti bányában

ráb/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

szeptember elsejéig 30.000 tonnával csökkentették az év közben felgyülemlett adósságukat a tatabányai bányászok. a vállalat két üzemében ugyanis az elmúlt hónapokban váratlan akadályok, elemi csapások nehezítették a munkát. a 15/c aknában vízbetörés, a külfejtéses bányában pedig földcsuszamlás miatt szünetelt hosszabb ideig a termelés.

a vállalat valamennyi üzemében vállalásokat tettek a brigádok a termelés kiesések pótlására. elsősorban a berendezések és a munkaidő alaposabb kihasználásával fokozták a termelést. a 15/c aknában az elővájó csapatok példamutató munkaszervezéssel meggyorsították az új fejtések előkészítését. ezeknek a brigádoknak köszönhető, hogy a szelőkcsapatok is magas teljesítménnyel dolgozhatnak; amint kimerül egy frontfejtés, időkiesés nélkül megkezdhetik az újonnan feltártban a termelést. a vállalat legújabb bányájában, a nagyegyháziból - ahol júniusban nyitották meg az első frontfejtést - naponta már 150-160 vagon szén kerül felszínre, a termelés további növelésére jó ütemben dolgoznak az elővájó csapatok a második frontfejtés megnyitásán is. felajánlásait többszörösen túlteljesítve átlagon felüli teljesítményt produkálnak a csordakuti bánya dolgozói: naponta 250-260 vagon szenet küldenek felszínre a szovjet szénkombájnival és a magyar gyártmányú biztosító berendezésekkel felszerelt frontfejtésből, holott a fronti dolgozók terve csak napi 140 vagon szén. a csordakuti bánya dolgozói 17.000 tonnás túlteljesítéssel zárták az augusztusi hónapot.

az összefogással, a pótvállalások teljesítésével sikerült a vállalat 52.000 tonnás adósságát eddig 30.000 tonnával csökkenteni. úgy számítják, október-novemberre pótolják a teljes elmaradást, s a téli hónapokban már terven felül is szállítanak tüzelőanyagot a megrendelőknek./mti/

- . -

bb.31. megérkezett az első répaszállítmány - főpróba a szolnoki cukorgyárban

end/ká/ig pr

1981. szeptember 1.

a szolnoki cukorgyár körzetében kedden megjelentek az országutakon a cukorrépa-szállító járművek; megérkezett az első répaszállítmány az ország második legnagyobb fel-dolgozó üzemébe. mezőhék, tiszaföldvár, szolnok környékéről ezeröttszáz tonna répa futott be a gyári átvevőhelyre.

/folyt.köv./
12.40/ig

- 20 -

1310

131

bb.31. /megérkezett ... folyt./ig

a mezőhéki táncsics tsz egymaga ötszáz tonna nyersanyagot küldött és ezt a napi ütemet folyamatosan tartja. a gyárban a nyári nagy karbantartás után megkezdődött a háromnapos próbaüzem, s ha minden berendezés zavartalanul üzemel, a hét végén - a szokottnál két héttel korábban - megkezdik az üzemszerű termelést, naponta 5200 tonna körüli teljesítménnyel.

szolnok megye 66 mezőgazdasági nagyüzemében egyébként 152 ezer hektáron takarítják be az őszi érésű növényeket, köztük 49 ezer hektáron - minden eddiginél nagyobb területen - a napraforgót. betakarítása a jövő hét elején általánosan megkezdődhet. a martfői növényolajgyár napi ezer vagon kapacitásával készen áll az új termés fogadására./mti/

- . -

bb.33. százezer tonna szén terven felül Lyukóbányáról

kör/ká/ig ie

1981. szeptember 1.

az évi eddig eltelt nyolc hónapjában, kedden reggelig több mint százezer tonna szenet szállítottak felszínre terven felül a lyukói bányauzemből. a többlet szén mintegy kétszerese az egész évre terven felül vállalt mennyiségnek.

a lyukói bányászok termelési sikerének értékét növeli, hogy javították a szén minőségét is. az árbevétel növelésével, valamint a költségek csökkentésével tonnánként kétszázötven forint nyereséget értek el./mti/

- . -

bb.34. venezuelai ujságíró-küldöttség

ve/ig ie

1981. szeptember 1.

elutazott budapestről a venezuelai ujságírók országos kollégiumának delegációja, amely - gilberto alcale elnök vezetésével - megbeszéléseket folytatott a magyar ujságírók országos szövetsége vezetőivel a kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséről, és hosszú távu együttműködési egyezmény aláírásában állapodtak meg./mti/

13.10/ig

- 21 -

13³⁰
37

bb.32. időjárásjelentés

ig ie

1981. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 1-én, 13. órakor

változékony idő

a brit-szigeteken, valamint a skandináv-félsziget nyugati partvidékén a hajnali, reggeli párásság megszűnését általában változóan felhős, többnyire száraz idő követi. a finn-öböl feletti középponttal már napok óta nagy kiterjedésű ciklon örvénylik területén erősen felhős az ég, és többfelé esik az eső, zápor. a hőmérséklet csúcserőke még mindig több fokkal elmarad a sokéves átlagtól. hasonlóan újból változékony közép-európa időjárása is. délnyugati, nyugati áramlással a korábbinál enyhébb és nedvesebb léghullámok érkeznek az alpok és a kárpátok térsége fölé. hatására helyenként erősen megnövekszik a felhőzet és szórványosan alakul ki zápor, zivatar.

hazánkban hétfőn változóan felhős volt az ég, ország-szerte 6 és 10 órán keresztül sütött a nap, de több helyen rövid ideig tartó zápor alakult ki. hétfőn a hőmérséklet csúcserőke általában 20 és 25 fok között alakult. kedd hajnalra pedig 10 és 15 fokig hűlt le a levegő, helyenként köd képződött. a kora hajnali órákban észak felől felhő és csapadék-zóna érte el az országot. északon többfelé alakult ki zápor, zivatar, helyenként jégeső kíséretében. a délelőtti folyamán a déli országrész kivételével erősen felhős vagy borult volt az ég, újabb esőkről, záporokról érkezett hír. a hőmérséklet 11 órakor az országban északnyugaton, északon 15 és 20, másutt 20 és 24 fok között volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi közép-értéke 16,3 fok volt, ez 3, 1 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 18 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbár, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 17 fokos volt.

/folyt.köv./
13.20/ig

- 22 -

13⁵¹
31

bb.32. /időjárás ... folyt./ig

várható időjárás szerda estig:

északnyugaton, északon általában erősen, másutt változóan felhős idő. főként északnyugaton, északon többfelé eső, zápor, helyenként zivatar. hajnalban párásság, helyenként köd. időnként megélénkülő szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10 és 15, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán északnyugaton, északon 15 és 20, másutt 20 és 25 fok között.

a duna vízállása budapestnél 326 cm, hőmérséklete 16,2 fok./mti/

- . -

bb.35. kitüntetés

i/mm/bc/ig ie

1981. szeptember 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa fekszi lászló határ-őrezredesnek a belügyminisztériumban végzett több évtizedes eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a vörös csillag érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetését földesi jeno határőrvezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes adta át./mti/

- . -

bb.36. elhunyt lajta istván

e/ve/bc/ig ir

1981. szeptember 1.

lajta istván, a xv. kerületi neb elnöke hosszú betegség után, 45 éves korában elhunyt. temetése szeptember 7-én 15 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság

/mti/

- . -

13.30/ig

- 23 -

13⁴⁰
31

bb.37. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. szeptember 1-én 14.00 óráig

ig ie 1981. szeptember 1.

1. a bkv fejlesztési tervei
2. rekonstrukció a zöldért-hálózatban
3. danuvia-szkv
4. új sütőüzem
5. szilva zezonja
6. foszgén üzem
7. művelődési központ építése
8. muzeum lesz
9. a hónap műtárgyai
10. zenei könyvtárosok konferenciája
11. magyar filmek külföldi fesztiválokon
12. képzőművészeti alkotó otthon
13. horogra akadt a rába óriása
14. az állatkert új lakója
15. kenguru eszékről
16. tanévnyitó ünnepségek
17. kitüntetések
18. fennakadásokat okozott a kedd reggeli eső
19. megnyitott a soproni expo
20. második vasúti vágány
21. vas megyei lakások felújítása
22. hűtőtechnikai tanácskozás
23. tanévnyitó a budapesti műszaki egyetemen
24. harminc vagon paprikát szedtek
25. vendéglátóipari oktatási kabinet
26. próbaaratás a rizstáblákon
27. új korházi szárnyépület
28. nemzetközi konferencia
29. tej a háznál
30. törlesztik adóságukat a tatabányai bányászok
31. megérkezett az első répaszállítmány
32. időjárás
33. százezer tonna szén terven felül
34. venezuelai újságíró-küldöttség
35. kitüntetés
36. elhunyt Lajta István
37. hírjegyzék

/mti/

- . -

14.10/ig

- 24 -

14.30
BP

bb. 38. nyáron napközistábor - ősszel turistaszállás

dáv/rj ká ie 1981. szeptember 1.

nyáron uttörőket, ősszel - szeptember elsejétől - pedig turistákat fogad a fejér megyei idegenforgalmi hivatal bodajki, velencei, és vajtai uttörőtáborába. a három jól felszerelt, hideg meleg vízzel ellátott, turistacsoportoknak és egyéni kirándulóknak egyaránt kellemes pihenést kínáló szálláshelyeken ötszáz-hatszáz vendéget tudnak elhelyezni. vajtán - az idén először-félpánziós, egyhetes üdülésre is fogadnak vendégeket a négyágyas szobákba. ez a tábor valószínűleg igen népszerű lesz az elkövetkező hetekben, hiszen szomszédságában melegvizű fürdő található. /mti/

-. -

bb. 39. együttműködési szerződés a pécsi nemzeti színház és a mecseki ércbányák között

han/ká/rj ie 1981. szeptember 1.

a pécsi nemzeti színház és a mecseki ércbányák ii-es üzemének vezetői kedden művelődéspolitikai együttműködési szerződést irtak alá.

a két intézmény kapcsolata öt éves multra tekint vissza és jól szolgálta a munkások művelődését. sok bányász tagja a pécsi színházbarátok körének, s a most kezdődött évadtól az uránbányászok ságvári művelődési háza ad otthont a pécsi nemzeti színház kamaraszínházának.

a kedden aláírt szerződés értelmében a színház műsorterv-összeállításánál figyelembe veszik a bányászok kívánságát, akik hat előadást máris lekötöttek. „irodalmi sarok”, címen közös műsort szervez a színház és az üzem. a program részeként a színészek ellátogatnak a bányába, a bányászok pedig betekintést nyerhetnek a színház műhelymunkájába, s megtekinthetik a főpróbákat. /mti/

-. -

15.15 rj

-25-

16.05
BP

bb. 40. ittas gépkocsivezetőket ítéltek el győrött
k
cser/ká/rj ie 1981. szeptember 1.

ittas gépkocsivezetők fölött ítélkezett kedden a győri megyei bíróság. az ügyek tanulságosak: egyik tettes sem először került hasonló vétség miatt bíróság elé.

kovács béla 35 éves mosonmagyaróvári lakos már harmadszor vezetett ittasan. legutóbb 1981 februárjában vezette részegen gépkocsiját a 86-os főúton és az árokban kötött ki. büntetése négy hónapi, fogházban letöltendő szabadságvesztés. a gépjárművezetéstől három évre tiltották el.

honfi andrás 28 éves rajkai lakos másodszor került ittas vezetésért a bíróság elé. az ő büntetése négy hónapi fogházban letöltendő szabadságvesztés és két évi eltiltás a járművezetéstől. a büntetés végrehajtását a bíróság próbaidőre felfüggesztette. mindkét ítélet jogerős. /mti/

--

bb. 41. bkv közlemény

i/-ri/rj bc ie 1981. szeptember 1.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy felsővezeték- és vágányjavítási munkák miatt villamos-vitelddijjal autóbuszokat közlekedtet szeptember 4-ről 5-re és 5-ről 6-ra virradó éjjel 23.50 órától 4.50 óráig a 6-os jelzésű éjszakai villamos helyett, a vonal teljes hosszában. a varga jenő tér-nagytéti végállomás között közlekedő 43-as jelzésű éjszakai villamos helyett szeptember 4-ről 5-re virradó éjjel 0.10 órától 4.40 óráig; szeptember 5-én 7.30 órától 16.40 óráig a 19-es és a 49-es jelzésű villamosok helyett a mórnicz zsigmond körtér - kelenföld végállomás között, valamint szeptember 5-ről 6-ra virradó éjjel 0.20 órától 4.30 óráig a 28-as éjszakai villamos helyett a mezőimre ut - salgótarjáni ut kereszteződés - józsef körút végállomás között jár villamos viteldijjal autóbusz.

az árpád-híd átépítése miatt szeptember 3-ánról 4-re virradó éjjel a szentendrei hév aquincum és szentendre végállomás között közlekedik. a batthyány téri végállomás és aquincum között a hév pótlására 21.30 órától 3.40 óráig jár autóbusz.

a kirándulók a jánoshegyi libegőt szeptember 15-től naponta 9.30 órától 16 óráig vehetik igénybe. hétfőn szünnap van. /mti/

--

16¹⁰
3P

bb. 42. kitüntetés

k/rj bc ie 1981. szeptember 1.

az elnöki tanács péner imrénének és simon ferencnek, az mszmp politikai főiskola docenseinek több évtizedes oktató-nevelő munkájuk elismeréseként, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést szabó józsef rektor adta át. /mti/

--

bb. 43. sajtótájékoztató a kndk nemzeti ünnepe alkalmából

t/-ár/rj bc ie 1981. szeptember 1.

a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának közelgő 33. évfordulója, az ország nemzeti ünnepe alkalmából kim jong szun, a kndk budapesti nagykövete kedden sajtótájékoztatót tartott a nagykövetségen.

bevezetőben hangsúlyozta: amikor 1948 szeptemberében, a japán imperializmus ellen folytatott sikeres forradalmi harcot követően, a koreai népi demokratikus köztársaságot kikiáltották, a koreai nép történelme során először válhatott saját független államának gazdájává. az azóta eltelt évtizedekre visszatekintve emlékeztetett a fiatal demokratikus állam első nagy megpróbáltatására, az egyesült államok agressziójára. az imperialista támadás visszaverése után indulhatott meg a sokat szenvedett országban a szocialista építőmunka; gyors ütemben helyreállították a háboru okozta károkat, s a termelési viszonyok átalakításával kibontakozott a szocialista forradalom a kndk-ban. a fejlődés eredményeként gyökeres változások történtek a koreai társadalomban. évről évre jelentős mértékben növekszik az ipari termelés, így például tavaly az előző évihez képest 17 százalékkal több terméket állítottak elő. a mezőgazdaságban jelenleg a komplex gépesítés és a kemizálás megvalósítása van soron. a kndk ma már az ország gabonaszükségleténél többet termel. a művelődés társadalmi méretű lehetőségeinek bővítése útján jelentős állomás volt, hogy fél évtizede országszerte bevezették az általános, kötelező és ingyenes, 11 osztályos oktatást. a nagykövet szólt arról is, hogy a koreai munkapárt tavaly megtartott vi. kongresszusán meghatározták a szocialista építőmunka távlati feladatait.

/folyt.köv./
15.30 rj

--

16¹⁵
3P

bb. 43. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

Kim Jong Szun a továbbiakban kiemelte, hogy a KNDK változatlanul erőfeszítéseket tesz a kettészakított ország demokratikus, békés ujjaegyesítése érdekében. ezzel összefüggésben rámutatott a dél-koreai rezsim népelérintésére, s az ujjaegyesítést gátló politikájának veszélyességére, emlékeztetve a demokratikus ellenzék kegyetlen elnyomására, az amerikai hadsereggel közösen tartott provokatív hadgyakorlatokra. végezetül köszönetet mondott azért, hogy a szocialista országok, köztük Magyarország támogatják a hazája egyesítéséért folytatott küzdelmet, amely egyúttal hozzájárul az Ázsia és a világ békéjének megszilárdításához is.
/mti/

--

bb. 45. em b a r g ó: 18.00 óráig!

magyar vezetők üdvözlője vietnam nemzeti ünnepe alkalmából

rj ie 1981. szeptember 1.

Le Duan elvtársnak,
a vietnami kommunista párt
központi bizottsága főtitkárának,

Truong Chinh elvtársnak:
a vietnami szocialista köztársaság
államtanácsa elnökének,

Pham Van Dong elvtársnak,
a vietnami szocialista köztársaság
minisztertanácsa elnökének,

H a n o i

kedves elvtársak!

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, a független és demokratikus vietnami állam megalakulásának 36. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa, dolgozó népünk és a magunk nevében elvtársi üdvözlőnk és jókívánságainkat küldjük önöknek, a vietnami kommunista párt központi bizottságának, a vietnami szocialista köztársaság államtanácsának, minisztertanácsának és a testvéri vietnami népnek.

/folyt.köv./
15.40 rj

-28-

16³⁰
30

bb 45. / magyar vezetők... 1. folyt./rj

a magyar dolgozó nép őszinte elismeréssel üdvözli azokat az eredményeket, melyeket a vietnami nép - marxista-leninista élcsapatának, a vietnami kommunista pártnak a vezetésével - elért a népgazdaság szocialista átalakításában és fejlesztésében, a népjólét és az életkörülmények javításában.

nagyrá értékeljük a vietnami szocialista köztársaság következetes harcát, melyet a külföldi agresszió erői ellen folytat az ország függetlenségének, szuverenitásának és területi sértetlenségének védelmében. támogatjuk a vietnami szocialista köztársaság erőfeszítéseit, melyek a délkelet-ázsiai térség békéjének és biztonságának megszilárdítására, a térség országaival való jószomszédi kapcsolatok biztosítására irányulnak. elítéljük az imperialista és más reakciós erők provokációját a vietnami szocialista köztársaság és Indokina más országai ellen.

megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy pártjaink, országaink és népeink sokoldalú együttműködése és testvéri barátsága - a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján - népeink javát szolgálva töretlenül fejlődik.

nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk önöknek, a testvéri vietnami népnek szocialista vívmányai gyarapításában, a szocializmus, a haladás és a béke érdekében folytatott küzdelmükben.

Budapest, 1981. szeptember 2.

Kádár János

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára

Losonczi Pál

a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

Lázár György
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának elnöke

x x x

/folyt.köv./
15.45 rj

-29-

16⁵⁵
30

bb. 45. / magyar vezetők... 2. folyt./rj

„a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából apró Antal, az országgyűlés elnöke táviratban üdvözölte Nguyen Huu Tho-t, a vietnami szocialista köztársaság nemzetgyűlésének elnökét, a hazafias népfront országos tanácsa, az országos béke-tanács, a magyar szolidaritási bizottság, a kommunista ifjusági szövetség központi bizottsága, a szakszervezetek országos tanácsa szintén táviratban köszöntötte vietnami testvérszervezetét.
/mti/

bb. 44. az ellenállók nemzetközi szövetségének ülése

t/km/rj bc ie

1981. szeptember 1.

az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ fennállásának 30. évfordulója alkalmából kedden jubileumi ülést tartott a magyar tudományok akadémia dísztermében. a 22 ország 65 szervezetének képviselőit tömpe István, a magyar partizán szövetség alelnöke köszöntötte. a jubileumi ülésen jelen voltak a nemzetközi társszervezetek vezető képviselői, hazánk politikai, társadalmi életének ismert személyiségei, a budapestre akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és munkatársa.

az üdvözlő szavak után tömpe István felolvasta Losonczi Pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének az ünnepi ülés résztvevőikhez címzett levelét:

„a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és az egész magyar nép nevében köszöntöm a megalakulásának 30. évfordulóját ünneplő ellenállók nemzetközi szövetségét. megtiszteltetésnek tartjuk, hogy szövetségük ünnepi ülésére hazánk fővárosában kerül sor.

a magyar nép - földrészünk sok más népével együtt - átélte a fasizmust, a háború borzalmaival és megszenvedett a békéért. dolgozó népünk munkájának eredményeként a hazánk felszabadulása óta eltelt 36 év alatt leraktuk a szocializmus alapjait, eljutottunk a fejlett szocialista társadalom építésének szakaszába, jelentős mértékben javult népünk életszínvonala, kiszélesedtek demokratikus vívmányaink. a jelenlegi, bonyolult nemzetközi politikai és gazdasági helyzetben komoly erőfeszítéseket teszünk elért eredményeink megszilárdítására, az életszínvonal további növelésének megalapozására.

/folyt.köv./
15.55 rj

-30-

16⁴⁰
37

bb. 44. / az ellenállók... 1. folyt./rj

népünk, európa és a világ valamennyi népének létérdeke a nemzetközi feszültség enyhítése, az államok közötti együttműködés, az egyre súlyosabb terheket jelentő fegyverkezési verseny megállítása. hazánk - a szovjetunióval és a többi szocialista országgal közösen - mint eddig, a jövőben is következetesen fellép az enyhülés eredményeinek védelmében és a fegyverkezés újabb fordulójának megakadályozása érdekében. éppen ezért a mi népünk is örömmel üdvözölte a szovjetunió kommunista pártja XXVI. kongresszusán elfogadott átfogó békeprogramot, amely meggyőződésünk szerint reális alapja lehet a szembenálló katonai tömbök, valamint a szovjetunió és az amerikai egyesült államok közötti tárgyalásoknak. az az álláspontunk, hogy a nemzetközi politika fő eszköze minden vitás kérdésben a tárgyalás legyen, egyenlő biztonságot nyújtva mindenki számára a fegyverzetek alacsonyabb szintjén.

mi magyarok nagy érdeklődést és figyelmet tanúsítunk az ellenállók nemzetközi szövetségének munkája iránt. az önk szövetsége mindig következetesen fellépett a békéért, a biztonságért, a népek közötti együttműködésért, a nemzetközi enyhülésért, a fegyverkezési verseny, a militarizmus újjászületése és a neonácizmus ellen.

napjainkban, amikor megélenkült a feszültség szításában érdekelt erők tevékenysége és bizonyos imperialista körök a fegyverkezési hajsza fokozásával katonai erőfölény megszerzésére törekuszenek, különös jelentőséggel bír az, hogy önk - akiket a hazájuk szabadságáért, a fasizmus ellen vívott harcban tanúsított bátorságukért nagy tisztelet övez - felemeljék szavukat a fokozódó fegyverkezési hajsza, minden olyan politikai és katonai lépés ellen, amely kontinensünk és az egész világ biztonságát veszélyezteti.

mivel a haladás, a béke erői együttesen nagyobb erőt képviselnek, mint a feszültség, a háború konfliktusok hívei, közös erőfeszítéssel megóvható a világ békéje, lehetőség van az enyhülés folytatására. meggyőződésem, hogy az ellenállók nemzetközi szövetsége - amely élvezzi a békeszerető magyar nép rokonszenvét és támogatását - továbbra is mindent elkövet a béke megőrzése érdekében.

ezt az ünnepi alkalmat felhasználva, szövetségük vezetőinek és minden tagjának erőt, egészséget és felelősségteljes munkájukhoz sok sikert kívánok, - fejeződik be Losonczi Pál levele.

/folyt.köv./
16.00 rj

-31-

16⁴¹
37

bb. 44. / az ellenállók... 2. folyt./rj

ezt követően sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára az mszmp központi bizottsága nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit. egyebek között hangsúlyozta:

- tisztelettel hajtunk fejet azok emléke előtt, akik az emberiség szebb és jobb sorsáért folytatott küzdelemben életüket áldozták azért, hogy a béke és a biztonság legyen mindannyiunk osztályrésze. századunk harmincas és negyvenes éveiben a történelem kényszerítette az emberek millióit arra, hogy fegyvert ragadjanak és szembeszálljanak az erőszakkal, a brutalitással, a népiertő erővel. harcuk nem volt hiábavaló: lezárult az emberiség történelmének leggyászosabb korszaka. az egykori partizánok és szabadságharcosok joggal lehetnek büszkék a 36 éve tartó európai fegyvernyugvásra, mert ennek egyik oka éppen az ő együttes fellépésük, antifasiszta magatartásuk - mondotta, majd így folytatta:

- a világ békét akar, de még nem mindenki értette meg azt, amit az egykori harcosok világosan látnak; meg kell akadályozni a fasizmus bármilyen formában való újjáéledését; el kell érni, hogy a népek akaratának megfelelően a kormányok is, a politikusok is fogadják el tevékenységük alapelveként a más népek érdekeinek tiszteletben tartását; el kell érni azt, hogy a fegyverkezési verseny megszűnjék, és azt, hogy az alkotó emberi elme az emberiség javára, és ne a pusztító fegyverek fejlesztése érdekében munkálkodjék.

- ma válságos helyzetben élünk. a világot sok oldalról fenyegeti újabb fegyveres konfliktus veszélye. jól tudjuk, hogy ma, a fejlett harci technika korában, ha a fenyegető veszély a világnak csak egy helyén is háborúvá szélesedik, az magában hordja egy világháború lehetőségét. mi magyarok, akik sok más néphez hasonlóan két világháború borzalmaival éltek át háboruellenesek vagyunk. hiszünk abban, hogy minden vitás kérdés megoldható a tárgyalóasztalok mellett. hiszünk abban, hogy az emberek életszeretete és békeakarata legyőzi az erőszakot, ezért a világ minden területén támogatjuk az enyhülést, a békés egymás mellett élést, a be nem avatkozás politikáját. készek vagyunk arra, hogy támogassunk minden, az emberiség javát szolgáló törekvést. támogatjuk azokat, akik ma harcolnak népük szabadságáért. barátai vagyunk azoknak, akik a jobb életért, a nagyobb falat kenyérért, népük szellemi és gazdasági felemelkedéséért küzdenek.

/folyt.köv./
16.05 rj

-32-

16⁵⁰
3P

bb. 44. / az ellenállók... 3. folyt./rj

- mi éppen azért, mert a szocializmus teljes kibontakozásáért küzdünk, csak olyan eszközök alkalmazását fogadjuk el, amelyek méltóak az emberhez. az emberhez a munka, a meggyőző érv, a tudás és a mások megértésére való készség méltó. nem méltó az erőszak, a mások lebecsülése, a nemzetközi megállapodások figyelmen kívül hagyása. ezért lépünk fel a fegyverzetkorlátozási tárgyalások folytatása és a megállapodások mellett. ezért ítéljük el népünk egyértelmű támogatásával a reagan-adminisztráció rakétatelepítési és neutronfegyver-gyártási terveit. ezért követeljük, hogy a legégetőbb nemzetközi kérdésekben két- és többoldalu tárgyalások kezdődjenek.

- az a tény, hogy magyarország a szocialista világhoz tartozik, olyan szövetségi rendszerhez kapcsol bennünket, amely biztosíték arra, hogy jóban és rosszban egyaránt mindig vannak és lesznek megértő társaink és barátaink. a barátságot olyan szent dolognak tartjuk, amely nemcsak egyéneket, de népeket is átsegíthet a nehézségeken. mi ilyen szellemű barátságot ajánlunk minden népnek és minden politikai vagy társadalmi erőnek, amely kész velünk és másokkal együtt munkálkodni a békéért, a szabadságért és a jólétért. a 42 évvel ezelőtti, szomorú szeptember 1. óta olyan új nemzedékek nőttek fel hazánkban, amelyek nem ismerik és nem is akarják megismerni a háború borzalmaival. meggyőződésünk, hogy erre van lehetőségük, mert a múlt példája, a közöttünk élő egykori harcosok életszeretete és a népek békeakarata urrá lesz minden feszültséget előidézítő törekvésen - mondotta végezetül sarlós istván.

arialdo banfi, a fir elnöke ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy a szervezet jubileumi ülése olyan időpontban zajlik, amikor a világot számos válság rázkódtatja meg, s azok egymást erősítik, és veszélyeztetik a nemzetközi békét, valamennyi ország belső békéjét. a legagresszívabb kapitalizmus saját feszültségeit ismét a fegyverkezési kiadások esztelen növekedésével kívánja enyhíteni. a fir elnöke visszapillantva a szervezet megalkulása óta eltelt három évtized eseményeire, megállapította: -büszkéek lehetünk, hogy ha szerény mértékben is, de hozzájárultunk az európai béke és demokrácia megerősítéséhez. amikor a szervezet a múlt fantomjait idézi, nem azért teszi, hogy igazolja létét, hanem azért, hogy rávilágítson: a fasiszta veszély valóságos tény és leküzdéséhez a demokratikus erők állandó mozgósítására van szükség. nem nyugodhatunk bele abba a gondolatba, hogy a háborúk elkerülhetetlenek. tudjuk, hogy az állítás, amely szerint a katonai erő biztosítja a békét, hamis. a fegyverkezési hajszája a háborút készíti elő és súlyosítja az éhező milliók helyzetét.

/folyt.köv./
16.15 rj

-33-

16⁵⁵
3P

bb. 44. / az ellenállók... 4. folyt./rj

a továbbiakban rámutatott: a béke, a leszerelés, valamint a fasizmus elleni harc elválaszthatatlanul összefonódik. nem lehet addig béke, amíg nem küzdjük le végképpen az államok közötti háborút kirobbantani akaró erőket és az egyes országokon belüli elnyomást. európa a béke hosszú periódusát éli, amely 36 éve tart, s amelyhez a volt hadviseltek is hozzájárultak. a béke eddig soha nem látott gazdasági fejlődést tett lehetővé, ám még sok tennivaló van hátra. egy dolog azonban bizonyos: minden probléma csak akkor oldható meg, ha béke van. a nukleáris háború mindent elpusztít, a civilizációnknak még az emlékét is. a fiataloknak, akik az öreg európa irányításának átvételére készülnek, igazságosabb és jobb világot akarunk hagyni, mint az volt, amelyet ifjúságunkban megismertünk. egyben felhívást is intézünk hozzájuk: soha ne felejtsék el, milyen könnyen el lehet vesztetni a szabadságot és a demokráciát, ha nem maradnak éberek nap mint nap. soha ne feledjék el: az emberek alapvető törekvése, hogy együtt és békében éljenek, s tudják: egyetlen háborút kell viselniük, éspedig az éhség és a tudatlanság ellen.

a társszervezetek és a tagországok nemzeti bizottságainak képviselői üdvözölték ezután az ellenállók nemzetközi szövetségét. a felszólalók hangsúlyozták: az eltérő társadalmi rendszerről, különböző adottságú országok képviselői mindig megtalálták a közös hangot a szervezetben. ennek alapja elkötelezett antifasizmusuk és háboruellenességük volt és marad. kifejezték aggodalmukat a nemzetközi helyzet jelenlegi feszültsége, a fegyverkezési hajszája miatt, s tiltakozásukat a hidegháborús amerikai politika, a neutronbomba gyártása ellen. egyetértettek abban is, hogy a fir fő feladata továbbra is a béke védelme. törekednie kell arra, hogy a felnövekvő új generációk az egykori ellenállók tapasztalatain, példáján és útmutatásán át is megismerjék, milyen borzalmai voltak a háborúnak, a fasizmusnak és legyenek folytatói az idősebb nemzedék békeharcának.

a hozzászólásokat követően alix lhote, a fir főtitkára mondott zárszót.

/innen felhasználható 20 órától!/

Losonczy Pál este a parlamentben fogadást adott az ünnepi ülés résztvevőinek tiszteletére. /mti/

16.20 rj

-34-

17.00
BT

bb. 46 hűvös idővel búcsuzott a nyár - mérsékelt meleggel köszöntött be az ősz

i/sz/rj dg ie

1981. szeptember 1.

meglehetősen hűvös, őszi idővel búcsuzott az idei nyár, s kedden, a meteorológiai ősz első napján az országban általában mérsékelt meleg volt az időjárás. igaz, budapesten és környékén, nógrádban és heves megyében heves zivatarok alakultak ki, aminek oka a délnyugat felől a kárpátmedencébe áramló meleg levegő torlódása volt. budapest egyes helyein 2 milliméter, másutt pedig 30 milliméter eső hullott reggel. napközben is nagy volt az eltérés nemcsak a főváros, hanem az ország egyes pontjai között is. mert míg például délben sopronban 14 fok volt, baján 27 fokos meleget mértek.

demeter éva meteorológus az mti munkatársának összegezte az idei nyár tapasztalatait. a június meleg nyáreleji idővel, sok napsütéssel köszöntött be. eközben bőven hullott csapadék is, igaz meglehetősen szeszélyes eloszlásban, mert míg az ország délnyugati részében az átlagosnál jóval több eső esett, addig az alföld egyes helyein szárazság volt. a hó közepétől hűvösre fordult az idő, június 18-án és 19-én a legmagasabb nappali hőmérséklet alig emelkedett 10 fok fölé. a hónap vége felé ismét melegebbre fordult az idő, és többször emelkedett a hőmérő higanyszála 30 fok fölé. ez a meleg július elején is tartott. közben kiegyenlítődött a csapadékmegosztás; ahol az előző hetekben sok eső esett, ott július elején volt szárazság és fordítva. két-három héten keresztül 25-30 fok közötti hőmérsékletet mértek, de július 20-tól ismét hűvösre, kimondottan ősziessre fordult az idő. sok volt az eső, a szél és kevés a napsütés. a hónap vége felé megkezdődött a csaknem egy hónapos meleg, kánikulai nyár. szinte minden nap 30 fok fölött volt a hőmérséklet, több napon át az egész országban kánikula volt. az idei nyár legmelegebb napját augusztus 3-án mérték, 35-38 fokkal. a tikkasztó hőség csak augusztus 21-től váltott ismét hűvösebbre, s ilyen idővel búcsuzott a meteorológiai nyár.

a távprognózisok szerint szeptemberben általában mérsékelt meleg időre számíthatunk, különösen az első napokban záporokkal, zivatarokkal. /mti/

16.25 rj

-.-
-35-

16.40

bb. 48. kitüntetés

k/rj bc ie

1981. szeptember 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa eredményes munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából dr. berényi józsef legfelsőbb bírósági tanácselnöknek a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést dr. szilberekly jeno, a legfelsőbb bíróság elnöke adta át. /mti/

-. -

bb. 47. szívgyógyászok nemzetközi kongresszusa

t/of/rj bc ie

1981. szeptember 1.

a korunkban világszerte eluralkodó szivbetegségek gyógyításának egyik különleges területe, illetőleg módszere, az úgynevezett holokardiográfia áll az érdeklődés középpontjában a budapesten kedden megkezdődött viii. nemzetközi elektrokardiológiai kongresszuson. négynapos szakmai programja van a több száz külföldi és magyar kutatóorvos, gyakorló szívgyógyász részvételével - a bm zrinyi utcai klubjában - rendezett tudományos tanácskozásnak.

a kongresszuson úgy értékelték, hogy magyarországon nagyarányú a fejlődés az ekg-kutatások terén az utóbbi mintegy másfél évtizedben. a magyar kutatók - elméleti és gyakorlati gyógyászok - újabb kiemelkedő szakmai eredménye az általuk a világon elsőként kidolgozott, úgynevezett holokardiográfias eljárás. ez a sziv elektromos potenciáaltereinek - így betegségi okainak és gócainak is - a térbeli vizsgálatát teszi lehetővé. korábban csak két dimenzióban, tehát síkban ábrázolt, műszeres adatokból, „mozgó”, grafikonokból tájékozódhattak az orvosok, a holokardiográfias eljárásnál viszont három dimenzióban vizsgálják a sziv működését.

elismeréssel fogadták a kongresszus külföldi szakemberei az eredményt és azt a hirt, hogy a magyar szakemberek kidolgozta eljárás alapján viszonylag olcsó számítógépes berendezés is készül, amely - már gyakorlati tapasztalatokkal igazoltan - kitűnő berendezés a sziv- és a keringési rendszer betegségeinek felderítésében, kezelésében. /mti/

-. -
-36-

16.35 rj

1645

bb. 50. elhunyt román györgy festőművész

i/km/rj bc hgy

1981. szeptember 1.

román györgy festőművész, író, életének 78. évében, szeptember 1-én elhunyt. temetéséről később intézkednek.

a magyar képző- és iparművészek szövetsége,
a magyar írók szövetsége,
a magyar népköztársaság művészeti alapja

x x x

román györgy 1904. január 13-án született budapesten. a képzőművészeti főiskolán 1921-28-ig réti istván tanítványa volt. közben egy évig münchenben tanult, 1932-ben az ernst muzeumban dési huber istvánnal és mikus sándorral együtt mutatkozott be az első gyűjteményes kiállításán. részt vett a szocialista képzőművészek csoportjának a vasas székházban rendezett antifasiszta kiállításán. a felszabadulás után bemutatták alkotásait a képzőművészek szabad szervezetében, a műcsarnokban, a fényes adolf teremben. utolsó tárlata 1978-ban a műcsarnokban volt látható. több regényét és novelláját is kiadták 1945 után. /mti/

-. -

bb. 49. évadnyitó társulati ülés öt vidéki színházban

mzs/dén/kov/szé/sam/st/rj ie

1981. szeptember 1.

évadnyitó társulati ülést tartottak kedden öt vidéki színházban.

a győri kisleludly színház társulati ülésén pétervári istván-igazgató bejelentette, hogy tizenhárom új taggal gyarapodott a színház társulata. győre szerződött a következő évadra többek között gregor józsef magánénekes, gyöngyössy katalin és vallai péter jászai-dijas színművész, valamint katona imre rendező. a most kezdődő évadban az első bemutató shakespeare hamletje lesz bódty gábor és szikora jános rendezésében, cserhalmi gyöngygyel a címszerepben. a premiért október 2-án tartják a nagyszínházban. a továbbiakban színre viszik teleki lászló kegyencét, arisztophanesz plutosz című komédiáját, hrabal: bambini di praga című vígjátékát, pethő györgy: halottzsinat című színművét és schikander mosonyi aliz: a boszorkánysip című mesejátékát. a színház zenés tagozata előadja strauss cigánybáró című nagyoperettjét és verdi rigolletóját.

/folyt.köv./
16.45 rj

-37-

↳ LISZT-dijas

1705

bb. 49. / évadnyitó társulati ülés... 1. folyt./rj

a győri balett két bemutatót tart sybillák földje és izzó planéták címmel, emellett továbbra is több előadásban táncolja az elmúlt évadok nagyszerű balettkompozícióit. a színház stúdiójában színre kerül esterházy péter spion-játék című monodrámája vallai péter előadásában. a társulati ülés záróaktusaként átadták a győr-sopron megyei tanács művészeti díját a győri balettnak.

a szegedi nemzeti színház - mint pál tamás igazgató az évadnyitó társulati ülésen elmondotta - az 1981-1982-es évadban 143 előadást tart a zenés színházban, 180-at a kisszínházban és száz alkalommal az ország különböző városaiban, tájelőadásokon mutatkozik be. szeptember második felében a jugoszláviai újvidéken és szabadkán is bemutatják vántus istván aranykoporsó című operáját, a jövő év februárjában az nszk-ban és hollandiában vendégszerepelnek. a kisszínházban szeptember 25-én tartják az évadnyitó előadást: shakespeare cymbeline című művét ruszt józsef rendezi. hét prózai bemutatót terveznek. ezek közül három, fratti: az áldozat, bibbiena: calandria és gorkij: zikovék című műve magyarországon először kerül színre. bemutatják whiting ördögök című tragédiáját, paso ön is lehet gyilkos című komédiáját és urbán ernő uborkafa című művét is. az operatársulat bemutatja puccini toscá, verdi nabucco valamint monteverdi orfeo című operáját és egy estén szőnyi-szakonyi adáshibáját.

az évad szegedi operettbemutatói: fényes szabócs: maya, kálmán imre : montmartrei ibolya és fall leó: sztambul rózsája.

a társulati ülésen pál tamás köszöntötte a szegedi színház új tagjait, köztük hét most végzett főiskolást, ifj. halasi imre rendezőt és várga mátyás diszlettervezőt.

a miskolci nemzeti színház és az egri gárdonyi géza színház társulata egerben tartotta évadnyitó társulati ülését. gyarmati béla, az együttes társulat igazgatója elmondta, hogy az idei évad nehéz körülmények között kezdődik: a miskolci nemzeti színház épületét még hónapokon keresztül korszerűsítik és csak decemberben nyílik meg újra a közönség előtt. addig miskolcon kamaraszínpadokon lépnek a közönség elé. az évad első hónapjaiban a színházi próbákat az egri gárdonyi géza színházban tartják. bejelentette, hogy a társulatban az idén egyetlen új színészt sem szerződtettek. a színház programját és művészeti célkitűzését csiszár imre művészeti vezető ismertette. közölte, hogy a társulat szeptember 17-én egerben tartja évadnyitó előadását, hubayvas-ránki egy szerelem három éjszakája című zenés játékkal. a színház műsortervében az idén két magyarországi ősbemutató is szerepel.

/folyt.köv./
16.55 rj

-38-

14/10

bb. 49. / évadnyitó társulati ülés... 2. folyt./rj

a veszprémi petőfi színház előregedett épülete rekonstrukciójának előkészületei már a nyáron megkezdődtek, s a munka 1985-ig folyamatosan tart - közölte hegyeshalmi lászló igazgató a társulat évadnyitó ülésén. az épületet mintegy 180 millió forint költséggel fiatalítják meg. az építkezés okozta rendezetlen állapotok természetesen nehezítik a színház működését, de szeretnék elérni, hogy a közönség minél kevésbé érezze a zavaró körülményeket. a színházban 15 új színész, köztük 5 friss diplomás mutatkozik be az idei évadban, visszatér sikerei régi színhelyére psányik éva és két előadáson vendégművészként játszik a pályáját veszprémben kezdett meszléri judit is. az idei évad első darabjával hagyományait folytatják: németh lászló színpadi műveinek sorozatából ezúttal tizedszer tartanak veszprémi bemutatót. ezúttal az író harc a jólét ellen című darabját mutatják be. a megyeszékhelyen kívül ajkán, tapolcán és várpalotán is rendszeresen tartanak előadásokat. újdonság lesz idén, hogy ugynevezett nyitott színház fogadja a közönséget: az előteret egész nap látogathatják az érdeklődők, ahol kiállításokat láthatnak, résztvehetnek színházművészeti vitákon és találkozhatnak a színház vezetőivel, művészeivel, nemrégiben megalakult a színház társadalmi művészeti tanácsa is.

a békéscsabai jókai színház társulati ülésén keczér andrás igazgató bejelentette, hogy illyés gyula a békésiek fölkerésére „a csökmői sárkány,” címmel népi komédiát ír. ősbemutató lesz a sztevanovity dusán átdolgozásában, madarász iván zenéjével színre kerülő shakespeare-musical, a „tévedések vigjátéka,” is. magyarországi bemutatóként kerül színre a bolgár sztanyiszlav sztratiev „római fürdő,” című szatirája, amelynek előadása a televízió szórakoztató főosztályával közösen készül. bemutatják még o! neill: boldogtalan hold című drámáját és ábrahám pál: viktória című daljátékát is. a csabai színházban halasi mária: a párhuzamosok a végtelenben találkozhatnak című színművével kezdődik a bemutatók sora, a megyeszékhelyen október 9-én láthatja először a közönség a nyáron szarvason ősbemutatót előadott darabot.

a stúdiószínházban euripidész: orestész, és egy francia szerző, max camoletti: boldog születésnapot! című művét láthatja a közönség - az utóbbit először játssza magyar társulat. a békési gyerekek az új évadban ndk-beli szerző, peter ensikat: a brémai muzsikások című mesejátékát /ez szintén magyarországi bemutató lesz/, valamint a tévével közösen készített új magyar mesejátékot láthatnak. /mti/

17.05 rj

-39-

4/10

bb. 51. elutazott az afganisztáni egészségügyi miniszter

t/of/rj bc hgy

1981. szeptember 1.

kedden elutazott budapestről ibrahim azim, az afganisztáni demokratikus köztársaság egészségügyi minisztere, aki augusztus 24. és szeptember 1. között - küldöttség élén - hivatalos tárgyalásokat folytatott hazánkban a két ország közötti egészségügyi együttműködés bővítéséről. dr. schultheisz emil egészségügyi miniszterrel aláírta a magyar és az afganisztáni egészségügyi minisztérium együttműködési munkatervét 1981-82-re. az afganisztáni minisztert fogadta marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese. a delegáció meglátogatott több egészségügyi intézményt, találkozott a medimpex és a medicor vezetőivel. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. schultheisz emil bucsuztatta; jelen volt jeelani bakhtari, az afganisztáni demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 52. olcsó könyvek vására

i/km/rj bc hgy

1981. szeptember 1.

az olcsó könyvtár köteteiből vásárt rendez az állami könyvterjesztő vállalat és a szépirodalmi könyvkiadó a vi. kerület, népköztársaság utja 45. szám alatt a magyar írók könyvesboltjában. a szeptember 1-től 10-ig tartó vásáron mintegy 80 féle olcsó könyvtári művet, több ezer példányban kínálnak az olvasóknak. a címek között szép számban megtalálhatók az iskolák kötelező és ajánlott művei is, többek között jókai mór, mikszáth kálmán, gárdonyi géza, kaffka margit írásai. az akció idején minden megvásárolt öt könyvhöz egy hatodikot adnak ajándékként. /mti/

--

bb. 53. ; szekcióülésekkel folytatódott a debreceni növénytermesztési tanácskozás

szü/rj ká hgy

1981. szeptember 1.

kedden 7 szekcióban folytatta munkáját debrecenben a nemzetközi növénytermesztési tanácskozás. a magyar szakemberek mellett több mint harminc külföldi tudós, kutató ismertette tudományos munkásságának eredményeit. behatóan foglalkoztak biológiai és technológiai problémákkal. a tápanyagellátással és az öntözéssel. valamennyi szekcióban nagy hangsúlyt kapott a növényvédelem és az energiatakarékosság. mint kitűnt egy-egy témakörön belül azonos kérdések foglalkoztatják a hazai és külföldi kutatókat, illetve gyakorló szakembereket.

/folyt.köv./

17.30 rj

-40-

14²⁵
10

bb. 53. / szekcióülésekkel... 1. folyt./rj

a referátumok részletesen foglalkoztak azzal, hogy a mai iparszerű mezőgazdasági termelés körülményei között már 65-70 százalékos az ipari termék- és szolgáltatás eredetű ráfordítás. egyre nagyobb ütemben növekednek az előállítási költségek, miközben a biopotenciál mintegy 80 százaléka még kihasználatlan. a termelés-növelés minden százaléka 2,5-3 százalékos többlet ipari termékfelhasználással jár. ilyen körülmények között különösen nagy a kutatók és a termelési szakemberek felelőssége. /mti/

--

bb. 54. könnyebbség a kaposváron átutazóknak - elkerülhetik a város zsufolt központját

gom/rj ká hgy

1981. szeptember 1.

kedden adták át a forgalomnak kaposváron az átépített széchenyi teret, amely lehetővé teszi, hogy a balatonról, vagy nagykanizsáról szigetvár felé közlekedő járművek elkerüljék a város zsufolt központját.

az átépítés május elején kezdődött. a széchenyi tér és a noszlopy gáspár utca közötti hétszáz méteres szakaszon négy forgalmi sávot képeztek ki, áthelyezték a föld alatti csapadékcatornát, a postai és az elektromos vezetékeket, új közvilágítást és forgalomirányító jelzőlámpát szereltek fel. a fontos közlekedési csomópont mindössze fél év alatt készült el.

az átadás több forgalmi változást hozott. így például kitalították a lassu járműveket, illetve a tehergépkocsikat, s számos helyi autóbusz járat más vonalon közlekedik ezentúl. /mti/

--

bb. 55. a felhőszakadás-okozta autókárokért teljes térítést fizet a biztosító

sl/rj pp hgy

1981. szeptember 1.

az állami biztosító gépjárműkár-bejelentő helyein is lemérhető a kedd reggeli felhőszakadás hatása. a rendkívül rossz ut- és látási viszonyok között sok volt a koccanás, az egymásba-csuszás. a biztosítónál olyan károsultak jelentkezésére is számítanak, akiknek autóját az utakat elöntő víz rongálta meg. az utóbbi károkat a biztosító elemi csapásként kezeli és így casco alapján önrészesedés levonása nélkül téríti. /mti/

--

17.25 rj

-41-

14⁴⁰
10

bb. 56. megkezdődtek az őszi szolidaritási akciósorozat rendezvényei

zsi/sam/kov/st/rj hgy

1981. szeptember 1.

Kedden megkezdődtek az őszi szolidaritási akciósorozat rendezvényei fejér, békés és heves megyében. az elkövetkező hónapban a magyar szolidaritási bizottság felhívását követve országsszerte gyűléseket és más rendezvényeket tartanak, amelyeken a magyar közvélemény támogatásáról biztosítják mindazokat, akik a világ különböző részein a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért és a békéért küzdenek. a szolidaritási rendezvények résztvevői kifejezik tiltakozásukat az imperializmus agresszív erői által kiprovokált fegyverkezési hajszá, a gyarmati elnyomás, a neokolonialista törekvések, a fajüldözés és a fasiszta megnyilvánulások ellen.

székesfehérváron a megyei tanács disztermében 150 népfrontvezető és békeaktivista részvételével antifasiszta békegyűlésen emlékeztek meg a ii. világháború kitörésének 42. évfordulójáról. a gyűlés szónoka dr. sütő gyula, az országos béketanács titkára, a hmf országos tanácsának osztályvezetője, beszédében hangsúlyozta, hogy a jelenlegi éleződő világpolitikai helyzetben, a nukleáris fegyverkezési hajszá közepette az emberiség létérdeke a háború, a faszizmus elleni küzdelem. békés megyében a nagyszénáson rendezett magyar-vietnami barátsági nappal kezdődött meg a szolidaritási hónap. a nagyközség művelődési házában nagygyűlést tartottak, amelyen felszólalt chau tho thong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. a heves megyei rendezvénysorozat az egri agrár butorgyárban rendezett szolidaritási munkásgyűléssel nyitották meg. a gyűlés résztvevői kifejezték szolidaritásukat délkelet-ázsia és latin-amerika népeinek az imperialista beavatkozás visszaveréséért, illetve a fasiszta diktatúrák felszámolásáért vívott harcával. követelték, hogy az egyesült államok mondjon le a neutronfegyverek gyártásáról és sürgették a délafrikai csapatok azonnali kivonását az angolai területekről. /mti/

--

bb. 58. ibusz-program holland mozgássérültek számára

i/bi/rj st hgy

1981. szeptember 1.

Kedden 54 mozgássérültből álló holland csoport érkezett hazánkba. a csoport tagjai háromhetes gyógykúrán vesznek részt a margitszigeti termál szállóban.

/folyt.köv./
17.35 rj

-42-

1445

bb. 58. /ibusz---... 1. folyt./rj

az ibusz közreműködésével hazánkban tartózkodó vendégek a gyógykezelésen kívül ellátogatnak a dunakanyarba, filmvetítéseken ismerkednek magyarországi idegenforgalmi nevezetességeivel.

a gyógykezelésről, a vendégek programjairól a holland televízió is felvételeket készít. /mti/

--

bb. 57. javultak az üdülési feltételek a balatonon - tisztábbak voltak a strandok és a kempingek - értékelték az idény tapasztalatait

tóa/st/rj hgy

1981. szeptember 1.

jó szezont zárt a balaton, a vendégforgalom nemcsak a múlt évinél, a vártnál is nagyobb volt. ebben természetesen közrejátszott az is, hogy kedvező volt az időjárás, a főszezonban például hetekig nem zavarta az eső az üdülőket. az idei balatoni nyári vendégforgalom a rendelkezésre álló adatok szerint meghaladta a 2030-ra tervezett szintet. a kempingek például átlagosan 40 százalékkal fogadtak több vendéget a tervezettnél. a jelentősen megnövekedett látogatottság ellenére a jó felkészülés eredményeképpen javulás mutatkozott a környezeti kultúrában és az ellátásban. így összegezték a tapasztalatokat a szezont értékelő keddi keszthelyi tanácskozáson, amelyen elsősorban a balatoni környezetvédelem helyzetével foglalkoztak. a hazafias népfront országos tanácsa szervezésében 12 országos hatáskörű állami és társadalmi szerv, valamint a balatonparti megyék, somogy, veszprém és zala képviselői vitatták meg a helyzetet és a további teendőket.

egyöntetű vélemény alakult ki arról, hogy javult a vízminőségvédelmi tevékenység, tisztábbak voltak a strandok, nagy előrelépés, hogy a vízparti településeken megoldódott a szervezett szeméthyűjtés, bár a szemét tárolása, megsemmisítése valamint a szennyvizek elhelyezése még nem kielégítő. gyakran tapasztaltak felelőtlenséget a szennyvizek elszállításakor is: a tankautók tartalékát élővizekbe, csatornába ürítették. elmondták, hogy az északi part nagy üdülőhelyein 1983-ban bevezetik a konténeres szemétszállítást és megszüntetik a tájba, az üdülőövezetbe nem illő szemételepeket. a kis-balaton természetes vízszűrő szerepének visszaállításával kapcsolatos munkák július elsején elkezdődtek. környezetvédelmi szempontból ugyancsak jelentős lesz a keszthelyen épülő szennyviziszap és háziszemét komposztáló, amely nemcsak ezeknek a hulladékoknak az elhelyezését oldja meg, hanem a mezőgazdaság részére hasznos talajjavító anyagot ad.

/folyt.köv./
17.45 rj

-43-

1750

bb. 57. / javultak... 1. folyt./rj

s. hegedüs lászló, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára felszólalásában hangoztatta, hogy jó lenne, ha a zala megyében meghirdetett „a tiszta balaton partért”, mozgalom a tó valamennyi településén elterjedne, és a népfrent bizottságok a termelőüzemekre is kiterjesztenék a környezetvédelmi és tisztasági mozgalmat. az eddigi tapasztalatok szerint ahol társadalmisították a környezetvédelmi feladatokat, ott az nagy hatással van az állami szervekre, a közületekre is. a környezetvédelmi gondok megoldása nem jelent mindig állami feladatot, jó szervezéssel, társadalmi összefogással sok minden elvégezhető.

molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes arról szól, hogy a tapasztalatok szerint a vendégfogadásban, az ellátásban, a közműfejlesztésben jó irányu változások történtek 1981-ben. a balaton nagy természeti kincsünk, a főváros után a legnagyobb idegenforgalmi vonzóerő- hangoztatta. azon kell lenni, hogy tovább javuljon a víz minősége, az ivóvíz és közműellátás. a vendégfogadást csak úgy szabad növelni, ahogy meg tudjuk teremteni a fogadási feltételeket. /mti/

--

bb. 59. felhasználható 19.15 órától!

évadnyitó előadás az erkel színházban

t/ár/rj bc hgy

1981. aszeptember 1.

bartók béla három szinpadai művének előadásával kezdte meg 98. évadját kedden az erkel színházban a magyar állami operaház társulata. a szezonnyitó műsorban a kékszakállu herceg vára című operát kasza katalin és melis györgy tolmácsolta, lukács ervin vezényelte. a fából faragott királyfi című táncjáték szolistáiként metzger mártia, keveházi gábor, harangozó gyula és szőnyi mária lépett szinpadra. a csodálatos mandarin főszerepeit pongor ildikó, dózsa imre, lőcsei jenő és zilahi győző táncolta. a két balett előadását mihály andrás, illetve koródi andrás dirigálta. /mti/

--

17.55 rj

-44-

18⁰⁰

bb. 16. /a tanévnyitó ünnepek... 1. folyt./rj

pesterzsébeten a ságvári utcában, csepel központjában, a békásmegyéri lakótelepen és a xviii. kerületi kondor béla sétányon 24, a józsef attila lakótelepen 8 tantermes iskolát adtak át. számos régi iskolában új tantermeket építettek, így a fővárosban ebben az évben 226 tanteremmel bővítik az iskolahálózatot.

pest megyében - ahol 7.000-nel gyarapodott az általános iskolai tanulók száma, s a százezer is meghaladja - 104 tanteremmel növelték az iskolák befogadóképességét, 8-8 tanműhelyt, 6 tornatermet építettek. az év további részében még 16 tantermet és három tornatermet adnak át rendeltetésének. az iskolai napköziben négyezerrel több gyermeket fogadnak be, mivel a napközi termek számát év végig 21-gyel gyarapítják.

pécsett 16 tantermes iskolával bővült a nevelési központ, ahol tavaly és azelőtt egy-egy 24 tantermes iskolát, s bölcsődét, óvodát adtak át. immár több mint háromezer gyermeket oktatnak, nevelnek itt és étkeztetésükről is gondoskodnak az új, háromezer adagot készítő konyha révén. mohács új városnegyedében 12, szabadszentkirályon 6 tantermes új iskolában kezdődik az oktatás. huszónégy általános iskolát avattak győrről az épülő kun béla lakótelepen. a létesítményt - amelyhez nagyméretű tornaterem, napközis étterem, konyha tartozik - házgyári elemekből emelte a győr megyei állami építőipari vállalat. ez az első oktatási intézmény a városban, amely lakókörzeti közművelődési feladatokat is ellát: szabadpolcos könyvtárát, folyóiratolvasóját, lemeztárát a lakosság is használhatja. tágas aulája filmvetítések, kamaraszínházi előadások, koncertek és más közművelődési rendezvények színhelye lesz. baján is a tanévnyitón avatták az újvárosi nevelési központot, amelyben 16 tantermes iskola, könyvtár, sportcsarnok, 100 személyes bölcsőde, 150 személyes óvoda, üzemel, .

tatabánya legújabb lakónegyedében öt hónappal a határidő előtt - az emeltes házakkal egyidőben - építették fel a 16 tantermes új iskolát, így az ideköltözött családok gyermekeinek nem kell más városrészbe utazniuk. tornatermet, ebédlőt, könyvtárat, napközi termeket és sportpályát is létesítettek a bányászváros legújabb, 19. általános iskolájában.

/folyt.köv./

18.25 rj

-45-

4 - négy tanter-

18⁵⁰

bb. 16. / a tanévnyitó ... 2. folyt./nj

Ujfehértón szabó Imre ipari miniszterhelyettes avatta fel az újpesti gyapjuszövőgyár helyi üzemének új tanmühelyét. A 840 négyzetméter alapterületű csarnokban 3 millió forint értékű gépi berendezést használva sajátíthatják el a szövés-fonás mesterségét a helyi szakközépiskola tanulói. A tanmühely létesítése révén lehetővé válik, hogy a következő esztendőben önálló textilipari szakmunkásképzőt alakítsanak ki a szabolcsi nagyközségben. Iskolát avattak Békés megye több településén is: Békésen 16, Gádoroson 8, Békéscsabán 24 tantermes új általános iskolában fogadják a tanulókat. A megyeszékhelyi ének-zenei iskola 12, a gyomai mezőgazdasági szakmunkásképző négy tanteremmel nagyobbodott. Még az év őszén elkészül a gyulai 12 teremes gimnázium, - ahol a román nemzetiségi diákok tanulnak majd - és a békésszentandrás 8 tantermes általános iskola.

A tanév kezdetén Kaposváron 32 új tantermet vehettek birtokba az általános iskolások. A kinizsi és a békefüredi lakótelepen 16-16 tantermes iskolát avattak. Borsod megyében Szikszón 8, Novajidrányban, Tiszakeziben, Hangonyban 4-4 tantermes új általános iskola működik szeptembertől. Az általános iskolai tanulóifjúságot több mint 100 új tanteremben várják a tanévkezdéskor a megyében. Megkezdik a tanítást a sátoraljaujhelyi nyolctantermes, szlovák tannyelvű új általános iskolában is. Itt jövőre kollégium, konyha és ebédlő épül. Eger déli részén a tervezettnél egy évvel korábban fejezték be a 16 tantermes iskola építését. Ennek tornaterme, üzemi konyhája, étterme a következő hónapokban készül el. /mti/

bb. 60. időjárásjelentés

gw hgy

1981. szeptember 1.

kor: a meteorológiai intézet jelenti szeptember 1-én 19 óra-

változékony idő

Várható időjárás az ország területére szerda estig: jobbra erősen felhős idő várható, többfelé újabb esővel, záporral, helyenként zivatarral. A szél időnként megélénkül. A várható hőmérséklet szerdán koradélután északnyugaton 15 és 20 fok között, délkeleten 20 és 25 fok között lesz.

/mti/

18.35 rj

1900

-46-

bb. 61. elnémult telefonok, pincebeázások

i/be/gw hgy

1981. szeptember 1.

A reggeli felhőszakadás okozta károk helyreállításán kedden még a késő esti órákban is megerősített csoportok dolgoztak szerte a fővárosban. A tűzoltóságra mintegy 120 bejelentés érkezett vízzel elöntött pincékről, kazánházakról és alagsori lakásokról. Az elöntött helyiségekből a vizet 12 egység szivattyuzza.

Beázott a Lipót központ 4 előfizetői kábele is, ami miatt több mint 1200 telefon némult el. A hiba elhárítását azonnal megkezdték a posta szakemberei, de a helyreállítással várhatóan csak a hét végére készülnek el.

Az utinform jelentése szerint eltakarították az ország érintett közutjairól a néhol félméteres víz lehuzódása után visszamaradt iszaptörmelékét.

/mti/

bb. 62. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke zárásig

gw hgy

1981. szeptember 1.

38. nyáron napközistábor - ősszel turistaszállás
39. együttműködési szerződés a pécsi nemzeti színház és az ércbányák
40. ittas gépkocsivezetőket ítéltek el győri
41. bkv közlemény
42. kitüntetés
43. szótájékoztató a kndk nemzeti ünnepe alkalmából
44. az ellenállók nemzetközi szövetségének ülése
45. magyar vezetők üdvözléte vietnam nemzeti ünnepe alkalmából
46. hűvös idővel búcsuzott a nyár
47. szivgyógyászok nemzetközi kongresszusa
48. kitüntetés
49. évadnyitó társulati ülés öt vidéki színházban
50. elhunyt román györgy festőművész

/folyt.köv./

21.05/gw

- 47 -

2110

bb. 62. /a belföldi...folyt./gw

51. elutazott az afganisztáni egészségügyi miniszter
52. olcsó könyvek vására
53. szekciósülésekkel folytatódott a debreceni növénytermesztési tan.
54. könnyebbség a kaposváron átutazóknak
55. a felhőszakadás okozta autókárokért teljes térítést fizet a bizt
56. megkezdődtek az őszi szolidaritási akcióorozat rendezvényei
57. javultak az üdülési feltételek a balatonon
58. ibusz-program holland mozgássérültek számára
59. évadnyitó előadás az erkel színházban
60. időjárásjelentés
61. elnémult telefonok, pincebeázások
62. hírjegyzék

/58/

- . -

v é g e

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségén

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

/mti/
21.05/gw

21.15
10

- . -
- 48 -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/A

Belföldi hírek

1981. szeptember 2. s z e r d a

bb. 1. az esőzések haszna

i/jf/rj pp hgy

1981. szeptember 2.

az elmúlt napokban többfelé az országban nagyobb nedvesség-utánpótlást kapott a talaj. a csapadék helyenként felhőszakadésként zúdult a tájra, ezeken a vidékeken az esőviz sajnos többnyire lefutott a földekről, és csak kisebbik része hasznosult. a mezőgazdászok szerint továbbra is hiányoznak az ugynevezett áztató esők, amelyek egész sor növénynek még jól jönnének.

a mezőhegyesi cukorgyár körzetében kezdődik meg elsőnek az országban a cukorrépa felszedése. ez a növény még most is képes a csapadék „fogadására”, hiszen néhány nap alatt még új hajtásokat is fejleszt, ha kedvez az őszi eleji időjárás. amennyiben a hónap első fele meleget hoz, úgy a mostani csapadék kifejezetten jó szolgálatot tesz a cukorrépahozamok növelésének. a szedés amúgy is csak november derekán fejeződik be, tehát a határban még sokáig kint levő termés újabb és újabb csapadékadagokat igényel. a kukorica egy része már megkésve kapta az esőket, de ahol a növény még az ugynevezett viaszérésben van, ott a szemek a továbbiakban tovább telítődnek. így van ez egyebek között a dunántúli vidékeken, ahol a jó vízgazdálkodású talajokon szemmel láthatóan erőre kaptak a növények.

/folyt.köv./

-1-